

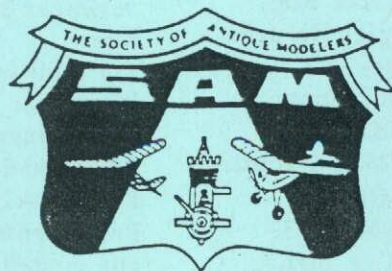
OLDTIMER

SPECIALTIDSKRIFT FÖR MODELLFLYGARE Nr 3.1992.

SVENSKA MÄSTERSKAPEN I OLDTIMERFLYGNING 1992

AUSTER.

THE SOCIETY OF ANTIQUE MODELLERS

Redaktören tycker:

Årets OT-SM samlade nytt rekorddeltagande-180 modeller !

Vi hade enorm tur med vädret och det gjorde hela tävlingen till en succé. Nytt för året var också internationellt deltagande. Vår danska bröder som just startat sitt Oldtimer-Sällskap kom över Sundet på besök.

SHMFS:are med Kurt Sandberg i spetsen och AKM:are med paret Hansson samt de frivilliga tidtagarna gjorde att arrangemanget flöt väl. Tack ni alla som hjälpte till !

Från årsmötet kan nämnas att medlemsavgiften blir oförändrad för nordiska medlemmar, men för utomnordiska måste vi höja pga postavgifter. Likaså har medlemskap i amerikanska SAM måst höjas då avgiften dit har ökat.

Som vanligt tog regeldiskussionerna längsta tiden. Motionerna om reservmodeller avvisades liksom om maxtid till 2 min och enbart 50 m lina.

Om man vill flyga med mer än en modell i samma klass måste de vara av olika typ.

I detta nummer har flera medarbetare varit verk-samma; Anders Håkansson, Bert Sundström, C.-J.Eiroff, Lars Andersson, Rolf Astervik och Bertil Dahlqvist, som tagit de flesta SM-bilderna. Stort tack till er alla ! Och tack ni brevskrivare, det är viktigt att föra fram sina åsikter. Vi är ju en demokratisk förening !

Nya ritningar:

"Amigo" linstyrd modell. konstr. S.-O.Ridder Spv 570 mm. Frima UK-service.1950. Kop: SOL
 "Stratos" Gummimotor. konstr.Alvar Forslin Spv 800 mm. Firma Stag, Bollnäs. 1943?KopNOG
 "Kungsörnen" klass B2,gummimotor; Åke Rog-gentins originalmodell,som skiljer sig en del från byggsatsversionen. 1936. Kopia hos ÖG.
 "Balbo", konstr. Paul Kuniss, spv 600, gummi-motor.Semo-modell. Kopia hos NOG.
 "Attack", gummimotor klass B2,spv 75 cm, konstr Harald Vilén, 1930-tal Kopia hos NOG.
 "Holger Danske", spv 185 cm segelmodell S3, konstr.av Hans Klove Lassen 1944.Kop. SOL.
 "Gulingen" Konstr. Bo Boberg klass F, 1946-47 spv 125 cm. Motor 2,5 cc. Kopia hos SOL.

Organ för Svenska Modellflygares
 Oldtimer Sällskap
 Ordf. Sven-Olov Lindén, Hovstav.15
 703 63 Örebro, tel 019/182179

Postgiro 88 66 95 - 6
 Svenska Modellflygares Oldtimer
 Sällskap, c/o Hans Schmitterlöw.
 Medlemsavgift 75:-/år

Årg. 21 Nr 3/1992
 Red.av detta nr:Sven-Olov Lindén

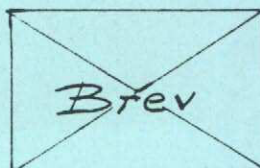
Vänner som lämnat oss.

Ragnar Åhman, Norrköping frejdig landslagsman i främst Wakefield-klassen har efter en tids sjuk-dom lämnat oss.Under många år var han med i FK Gamen, tidigare i NAFK. Alla som mött Ragnar vet vilket energiknippe han var. Han skulle ha fyllt 70 år i år.

Roland Thidholm, Väddö. Under många år bodde han i Örebro och var med om att bilda Sveriges första (?) modellflygklubb. Han var flygmekani-ker åt bl.a. Albin Ahrenberg. Roland blev 78 år.

Efterlysning:

Tidtagarur. Vid OT-mästerskapen i Arboga förra året försvann ett tidur märke Omega med boett-skydd av gummi. Lennart Flodström lånade ut det till någon som tog tid. Det sista "Floda" såg av uret var att det låg på en trunk. DU som tog vara på klockan meddela dig med Lennart, tel 0303-803 77, Soldatvägen 25,444 41 Stenungsund

Östersund den 10 oktober 1992

Hej !

Här kommer en hälsning från en, som genom att bli krasslig inte fick vara med på SM. Jag hade verkligen sett fram emot det, men så blev det inte.

Jag skall samtidigt be att få tacka för alla vänliga hälsningar jag fått. Jag är redan inbjuden till Vårtävlingen. Är det någon ann som är det ? På SM hade jag för avsikt att ställa upp i fyra klasser. A2, B2, C2 samt D - Classic Wakefield Provflygningarna hade verkligen gått bra med alla modellerna. Där ser Ni, jag hade börjat provflyga före tävlingsdagen ! Ett tag tänkte jag föreslå att om jag skickade ned foton på mina

modeller, så kunde tävlingsledningen skicka medaljerna! Efter att ha sett resultatlistan har jag till alla delar reviderat denna tanke, utom möjligen i Classic Wakefield, där jag tycker att min Erhardt 1930 borde kunnat göra sig gällande.

Den har en motortid runt 70 sek vid 650 varv - bör gå att dra 900 varv. Den har ännu inte landat innan motorn gått ut, utan brukar i stället då ha en hygglig höjd. Så om jag inte själv, som brukligt är, drumlar mig.....

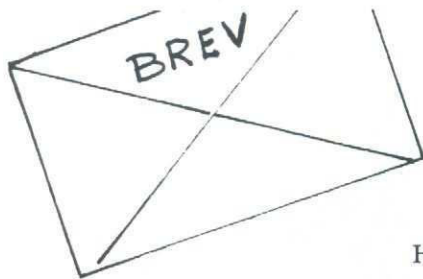
Mina övriga modeller var:

Klass A2 ; "Trim I" Klass B2; En konstruktion av Mick Farthing 30", Klass C2; "Flip Flop" av Ron Warring.

Jag hoppas vi ses på Vårtävlingen, Gärdet och SM nästa år !

Sten Kristiansson

(Foton på Stens modeller kommer i nästa nummer. Red:s anm.)

Ljusdal 921017

Hej !

Återsänder äntligen fotografierna jag fick låna till vår utställning.

Förutom de modeller, mest radio, som vi hade själva så fick vi låna en del modeller.

Radiomodeller kom från Hudik och Alfta. Två friflygande genom Kalle Sundstedt, Uppsala samt en Wake och oldtimern "Prim" från Rolf Sundin, Sundsvall.

Vi hade även en monter med mina gamla motorer och en lokal hobbyfirmas moderna grejor.

Jag hade även gjort några fotomontage med ritningar och byggsatser.

I taket hade vi hängt upp en fullskala Grunau "Baby".

Jag har fotodokumenterat hela utställningen men ej framkallat rollen. Om du är intresserad så kan du få låna korten så småningom.

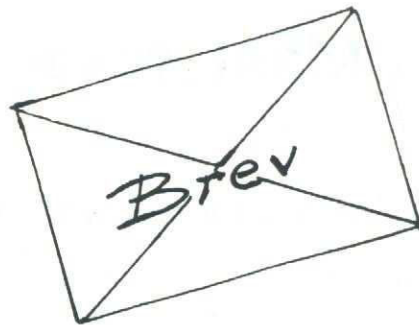
Sänder som sagt tillbaka fotografierna samt att du får två materialsatser till Auster.

Jag har byggt två, en med skidor och en med hjul.

Med vänliga hälsningar.
"Mille" Järverud, Ljusdal.

Tack för brevet. "Mille" och tack för de två mtrl.satserna till "Auster". Det var verkligen intressant att jämföra den moderna satsen från Arne Andersson, Nyköping och de gamla ! Här måste sägas att Arnes är överlägsna i fråga om materialval. det är verklig skillnad på balsakvaliteten. Givetvis är vi alla nyfikna på utställningen så jag tackar på förhand för lån av korten !

SOL

Kurt Sandberg skriver i ett brev av den 13 okt - 1992 bl.a. följande:

--En uppställning på hur det hade fungerat med 1990, 1991 och 1992 års SM om två minuters max hade gällt.

Lars Andersson tycks ha rätt i sin uppfattning om att två minuter räcker !

år	klass	antal tävl.	antal med tre max om 2 min.
1990	A1-2	15	0
1991		14	0
1992		18	1
1990	B1-2	20	0
1991		16	0
1992		24	1
1990	C2	18	4
1991		17	1
1992		19	3
1990	D	15	4
1991		17	1
1992		19	3
1990	S1	19	0
1991		18	0
1992		26	0
1990	S2	18	0
1991		10 (100 m lina)	2
1992		18	1
1990	Sint	5	0
1991		6 (100 m lina)	3
1992		9	0
1990	F	5	1
1991		8	0
1992		7	2
1991	TP	4	1
1192		5	3

Vi kanske kan stanna vid 2 min.max. ev. 3 för klasserna D, F och TP samt för segelmodeller vid 100 m lina, och ej behöva diskutera om detta vid varje SM-tävling. Likaså ha 100 m lina som norm. 2 min.max. ger fler deltagare möjlighet till bra placering (och chans till spännande "fly-off", reds.anm.)

* Preliminärt datum för SHMFS:s Vår- *
* tävling är den 15-16 maj. Närmare *
* uppgifter i Oldtimer 1/93. *

Svenska Mästerskapen i Oldtimerflygning 1992

4.

Vi hade en otrolig tur med vädret !

På väg mot Skåne mötte vi regn i Ödeshög på fredagseftermiddagen. Jag sa till Vailet, min fru att, blir det så här i morgon kommer inte många att starta !

Stortävling - nytt deltagarreord !!

Det var 180 modeller anmälda hade jag fått veta av Kurt Sandberg. Han hade legat i selen för dessa tävlingar sedan juni månad. Det gällde att ha ett fält - Lennart Hansson ordnade så att vi fick komma in på Rinkaby. Vi måste ha en lokal för årsmöte. Det fick vi i Åhus Strandhotell. Kurt ordnade också så att inkvartering fanns på vandrarhem och att trötta och hungriga oldtimer flygare fick sitta ner och äta en middag efter lördagstävlingen.

En tävling är så mycket mer - startkort, deltagarlistor, tidtagare, plaketter, tidur, startbana och senaste rapporter från meteorologerna.

Briefing, lördag: Tävlingsledningen hälsar 1992 års SM-deltagare välkomna.

Fr.v Kurt Sandberg huvudorganisatör, i mitten Lennart Hansson tävlingsledare och t.h. Berit Hansson tävlingssekreterare.

På Rinkaby.

Allt fanns på plats då vi möttes på lördagsförmiddagen ute på Rinkabyfältet.

Lennart och Berit Hansson tog hand om tävlingsledningen.

Många var redan livligt igång med sina trimningar. Vi fick veta att några anmälda inte kunde komma. Vår sekreterare Örjan Gahm låg hemma med ryggskott och S.Å.Sjögren hade krockat med en älg och måst avbryta resan. Som tur var utan personskador. Sten Kristiansson saknades också pga sjukdom. Ett par skåneflygare som vi ofta sett Malte Mårtensson och Ove Meissner fanns

inte heller på plats. Paret Sjöberg, Anders och Ginger var anmälda men hade förhinder. Visst saknade vi Sten P. och Per-Anders Holmberg och K.E.Landegren och många fler !

Men i övrigt var alla där ! (Det här känns som rena Gala-Petter reportaget !) Att se Åke Roggentin aktiv igen var kanske största överraskningen ! Han åkte med Sune Stark och avsåg att flyga kopian av sin 1938 års Wakefield.

Att "flyga oldtimer" betyder inte att man själv måste vara oldtimer ! Nej då, se på Bertil Dahlqvists dotterson Per Andersson som var yngste deltagaren. Inte heller behöver man vara "gube" !

Pär Andersson visar upp sin fina B2-modell "Cleo" som han kom på 6:e plats med bland äldre och erfarna modellflygare ! Bravo!

Det kvinnliga inslaget !

Sofia Wivardsson blev som vanligt enda kvinnliga tävlande, men det var gott om medföljande damer, som aktivt deltog i verksamheten. Siv Håkansson, Birgit Törnkvist m.fl. vågade hålla i sina mäns G-modeller när dessa drog upp gummisnoddarna så att det knakade.

"Det gör ont, när snoddar brister !" (cit. Karin Boje).

Det var många brustna gummiband dessa dagar. Det spelade ingen roll om det var gul eller svart FAI-snodd. Dom bara gick tvärt av. Nisse Gustavsson, Anders Håkansson, Rolf Astervik m.fl. kan vittna om "brustna illusioner" !

Danskt deltagande.

Från Danmark kom tre man för att studera vårt sätt att flyga oldtimers ! Det var Arne Hansen - segelmodellflygare på 50-talet. Poul Rasmussen som kom med en liten G-modell och initiativtagaren till det danska oldtimersällskapet, Erik Knudsen som medförde en nybyggd Wakefield "Victory", Jörgen Larsens konstruktion från 1940. Vi tror att samarbetet med våra danska vänner kommer att föra mycket gott med sig. Vi har redan kunnat hjälpa varandra med saknade ritningar t.ex. Ett tävlingsutbyte kan vi också räkna med.

Poul Rasmussen visar upp "Kadet", flög till sig 3:e plats i B 2.

Fem tävlingsklasser.

Lördagens tävling omfattade klasserna A1-2, B1-2, S2, F, och Twin Pusher.

Vindriktningen var västlig grå moln svepte över oss, men himlen höll tätt ända tills det var ca en halv timma kvar. Termiken var, om någon hittade den mycket svag. Maxtiden sattes till 3 min och det räckte fältet till många gånger om.

Dieselmotordoffer !

F-knarrarna gav dagen sin prägel, de "tröga" dieslarna brummade och tog upp planen i en stigande flygning - inte ett tjutande spjutkast rakt upp ! (Var tid har sina ideal !) Gunnar Stedt och Leif Sundvall har tagit fram amerikanska modelltyper som har mycket god prestanda. Varför byggde vi inga såna på 50-talet ? Nu var "Zeek" av Lew Mahieu och "Civy Boy" av Paul Gilliam överlägsna de mer nordiska modelltyperna. Har vi ett trenderbrott här ?

Små G-kärror.

Ingen räknade väl med att de små stavmodellerna skulle bli överlägsna kroppsmodellerna i klass A1-2 ? Nu kom "TI-39" Torbjörn Isacsons konstruktion att i händerna på broder Sigurd och Georg Törnkvist belägga de två främsta platserna ! - Men det finns växelmodeller i klass A2 att bygga också !

5.

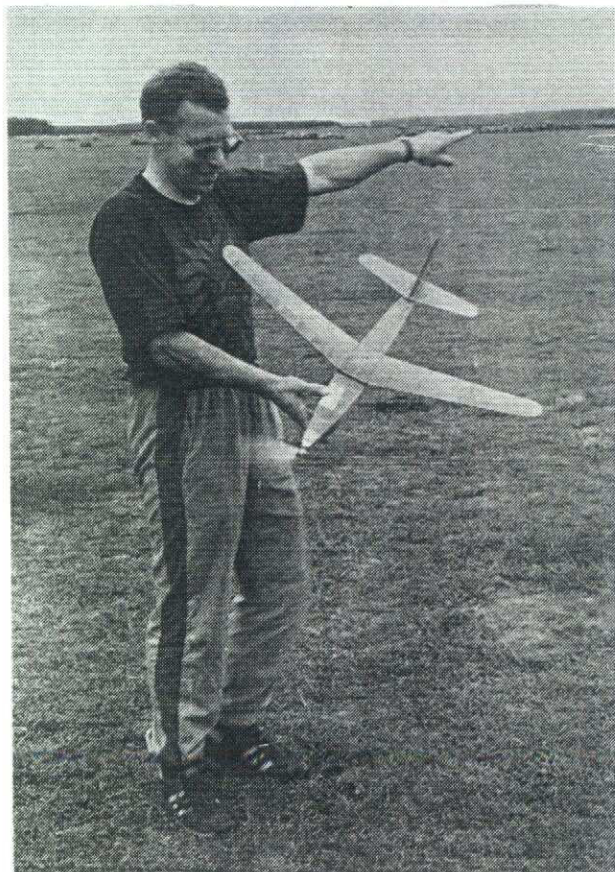
"Krax" å de' å sånt "

Även i klass B1-2 är det kuggväxlade modeller, som dominerar. Här finns två likvärdiga modeller "Landegren Krax" och "Västänvind".

Anders Håkansson flög båda typerna och blev 1:a och 2:a ! Nu får man ju bara en plakett även om man som Anders "tar för sig" ! Han försökte att stå på två nivåer på den genialiskt uppbyggda prispallen av olympiskt "Basselåna"- snitt ! Sigurd och Kurt hade lätt och snabbt sågat upp tre stora frigolitblock. Dessa fyllde Kurts bil från golv till tak ! Poul Rasmussen smög sig fram och knep en medalj - men vi har ju inte bestämt att vårt OT-SM är ett s.k. öppet mästerskap så Poul fick en hedersmedalj.

Amerikansk stil ! Gunnar Stedt flög med "Civy Boy" och "Zeek".

"Ända dit bort flög Kungsörnen!" säger Nisse Gustavsson. Han fick bronsplaketten i B 2.

Lördag med regntunga skyar.

Gamla original ! Fr.v Åke Roggentin (75), i mitten "Tip Top II" (55) och vid veven Sune Stark (73) !

Innan "Frog"-växeln brast ! Lars Ljungberg med sin lilla fina "Trim", Curry Melins konstruktion.

"Twin-Pusher"- -de flyger åt fel håll !

Uppgörelsen i "Twin Pusher"-klassen blev spännande. Alla har ju sett Sigurd I. flyga sin "1912". Nu hade han en ny T.P. "Kummer" från 1933. Uppgörelsen mellan Sigurd och Thomas Hultgren kom att ske i regnet i slutet av tävlingen. Ingen av dessa modeller är särskilt anpassade för våtväder, så det gällde att hålla dem något så när torra under den långa uppdragningsproceduren. Under flygningen kunde man märka hur trimmet försämrades mer och mer av den tilltagande vikten.. Med en marginal på bara 2 sek drog Thomas det längsta - (strået)?

6.

Sigurd Isacson minns sin egen "Hast" när han här håller i den tyska segelmodellen byggd av Rolf Jönsson.

Stora segelmodeller !

Stora segelmodellklassen visade ett stort urval intressanta modeller, allt från Rolf Jönssons gamla "Baby" och "Hast" till "Meteor 20". Det blev dock en stadig svensk modell "Bananens" konstruktion "Oden" i händerna på Nisse Gustavsson, som liksom på vårtävlingen tog 1:a plats. Kurt Sandberg hann med att flyga trots arrangörsplikter och flög med sin egen "KS-46" samt "Optimal" av L.-O. Bergendahl.

Nu hindrade inga bröllop i Ryssland hans deltagande. Arne Berglin är en av våra säkraste deltagare både ifråga om närvaro och resultat. I år blev han 3:a i S 2 med "Skyway".

Söndag -- Finaldag.

Ingen vågade väl riktigt hoppas på fint flygväder under söndagen. Döm om vår förvåning då vi vaknade tidigt på morgonen och såg en stor sol på en molnfri himmel! Vinden var knappt kännbar!

Vi kunde inte fortsätta tävlingen på samma plats som under lördagen. Det blev en förflyttning österut, då vinden skulle ta riktningen och dessutom öka under dagen. Ett annalkande lågtryck med regnfront var också förutsagt, varför tävlingstiden avkortades med en timma i förhoppning om att vi skulle vara klara innan regnet kom. Lennart och Kurt bedömde det hela mycket skickligt. Regnet kom i den sista kvarten av tävlingstiden!

Denna dag gällde det start med Wakefieldmodeller från den genialiskt monteringsbara start-ramp, som Bertil Dahlqvist tillverkat.

50 m lina 150 sek max.

Segelmodellerna startades med 50 m lina och maxtiden sattes Salomoniskt till 150 sek i samtliga klasser.

Det var säkrast att ha "fusen" tänd då man flög. Det fanns termik, som lätt förde iväg de modeller som nådde tillräckligt högt. Sigurd Isacson höll på att förlora sin "Rimfaxe" i första starten då han antingen glömde fusen eller att den slocknade. Efter 6 minuter försvann modellen bakom skogskanten. En räddningspatrull var snabbt ute och kunde bärga modellen.

"Älgnosar"! Gunnar Stedt visar upp sin "Bantam" och "Flygfisken" Vackra byggen i klass S1.

Små segelmodeller.

Det blev förvånansvärt få max-flygningar. Bara 5 stycken i klass S1! Sigurds jämnare flygningar med "Sunnanvind" gav honom 1:a plats före Kurt, som med två olika modeller - "HW-43" och "HW-44" prickade in en max-flygning med var. En "ny" modell flögs av Gunnar Stedt - "Flygfisken" - en typisk 40-talare av Isacson-snitt! Även Urban Lindström kom med en "ny" gammal modell "Snejken" (dålig engelska!) konstruerad på 40-talet inom Mfk Cirrus i Örebro. Urban plockade en max. Den 5:e maxen stod Arne Berglin för med sin "Flugan".

Större segelmodeller.

Sint-klassen hade ganska få deltagare, bara 9 modeller kom till start. Under beteckningen "VM-tvåan", "Viking" och "Kondor" döljer sig samma konstruktion! Det är den maskin Ragnar Odenman flög med på VM 1950, men som utgavs i två byggsatser "Kondor" och "Viking". Dessutom kopierade Inge Ahlin Odenmans originalritning under en kurs på Ålleberg, det är "VM-tvåan".

Slagen av Stjepan Bernfest kom Ragnar O. på 2:a plats på VM 1950. Nu vann "Bernfest" igen, dvs den modellkopia, som Lasse Larsson flög. Den är lätt att känna igen med sin V-formade stabilifena. En modell, som alldeles säkert skulle klara sig fint i den moderna "Noll-klassen" 0F1A är danska "Skymaster". Bygg och flyg både oldtimer och modernt!

Många halvstora G-kärror!

Stort deltagande var det däremot i klass C2 - 29 modeller var anmälda. 21 startade. Som vanligt tog Anders Håkansson i så att det knakade. Att Tomas Hultgren vågade hålla i kan väl bara förklaras med att han, Tomas alltså, tänkte lappa ihop sina fingrar själv om det tog för hårt i fall snodden brast! Det blev vinst med "Landegren Spec." men med "Laban" gick det åt pipan. Siv höll i och Anders vevade på ett varv extra och så ett till och ett....., men det tålde inte "Laban". Modellen gick i backen med en kvadd som följde "Ah, den var i all fall så lappad att den var för tung!" sa Anders.

Lilla "Hugin" i "Jojje" Törnkvist händer förmådde slå flera större konkurrenter. Jag tror "Jojje" har lärt sig det där med termik! En utomordentlig modell som bör kunna vara alternativet till "Landegren Spec." är "Postis G1:a" Lars Ljungberg var nära vinst, nu blev det 3:e plats och även en 4:e! Med sin "Löwens G1:a" plockade Lasse ännu en fin placering nu före Martti Bogdanoff som flög "Hugin" En hel del amerikanska modeller dyker nu upp. 40" = "Förtitummare" passar bra klassen. Det krävs inte markstart, så det går bra med "stick"-modeller såsom "Al Casano", "Chop Stick" och "Atom Smasher".

Huvudklassen - Wakefield!

Huvudklassen är och förblir "Wakefield"! Intresset för att tävla i klass D har ökat och det kan bero på den förra året instiftade "Classic Wakefield". Man kan bli både Svensk Mästare och vinnare av "Classic Wakefield" Egentligen ska 150 s max inte vara något problem för våra högvärdiga modeller. Men - men utan termik vill det sig inte - men det borde det göra. Inför VM 1950 skrev Ron Warring mycket om "4-minuters-modeller". Det året var det väl bara Aarne Ellilä, som hade en sådan maskin. När nu Sune Stark går och vinner 1992-års Oldtimer-S.M. med sin gamla originalmodell från 1950 på 3 x max, så är det ju bara att konstatera - vi andra är sämre på att flyga! Grattis Sune till en överraskande men mycket välförtjänt seger!

Vi andra kan ju säga "Ja, ja, man måste tydligen vara världsmästare för att vinna ett svenskt oldtimer-mästerskap !"

Nya gamla modeller.

Av "nya" modeller fanns att beskåda två stycken italienska "Zefiro". Det var Rolf Astervik och Sven Botström som hade byggt dessa enkla men formköna modeller. (Einar ska få underlag för att till nästa år ha klassat dem för "Classic Wakefield"!)

En "Postis-49" i händerna på Rolf A: kunde ha rönt ett bättre öde än att bli sprängd ! Det blev aldrig någon start för Åke Roggentin som kom med en nybyggd kopia av sin Wakefield från 1938. Ett intryckt landställ i trimningen stoppade tävlingsstart.. Lite av spurv i tranedansen var "Joe Erhardts Wakefield 1932". Det var Helge Wannberg medveten om, men Helge siktade på "Classic Wakefield". Den ökande vinden blev för mycket för den bräckliga konstruktionen. Men med en multiplikationskoefficient (långt ord!) på 2,5 blir den modellen i lämpligt väder något att räkna med !

En "riktig" riktigt gammal modell fanns på plats. Thomas Johansson hade restaurerat sin fars bygge från 1939 av en "Dyn V". Den "riktigt skapligt" ! Två "Rimfaxe" fanns med. det var inte långt ifrån att Sigurd Isacson tog en ny in-teckning i den ständigt vandrande Wakefieldpokalen.

En gammal fin modell ! "Dyn V" från 1937, den modelltyp som kallas "Ulvsundastilen". Björn Andersson-Flodén blev 6:a och Sune Stark 8:e med den i Wakefieldtävlingen 1937 i London. Här visar Thomas Johansson upp sin fars bygge från 1938 + thomas restaurerade modellen och flög den på OT-SM. Nya pumpbara M&M gummihjul ersätter de gamla som murknat !

8. "Classic Wakefield".

Med tre fina flygningar nådde Lennart Hansson 3e platsen i klass D, men det som glädde honom mycket var att han vann "Classic Wakefield" ! Sista flygningen innebar OOS = out of sight, men efter tävlingen återfanns modellen ! Så var det dags att dra på regnställen och att ta fram paraplyerna, för nu kom prisutdelning och regn !

Nestor Åke Roggentin med sin egen Wakefield-konstruktion från 1938, som han bl.a. deltog med i Finland. Här i nybyggd kopia. Originallet vann bl.a. SM 1940 och VT 1943 .

Helge Wannberg startklar med sin "Erhardt 1932"

Prisutdelning.

Förutom stora tunga plaketter till segrare och 2:a och 3:e pristagare utdelades också minnesplaketter till våra danska vänner, till Åke Roggentin för återinträdet i de tävlandes skara, till Sofia Wivardsson såsom enda kvinnliga tävlande och sist men icke minst till tävlingsledningen Berit och Lennart Hansson och Kurt Sandberg.

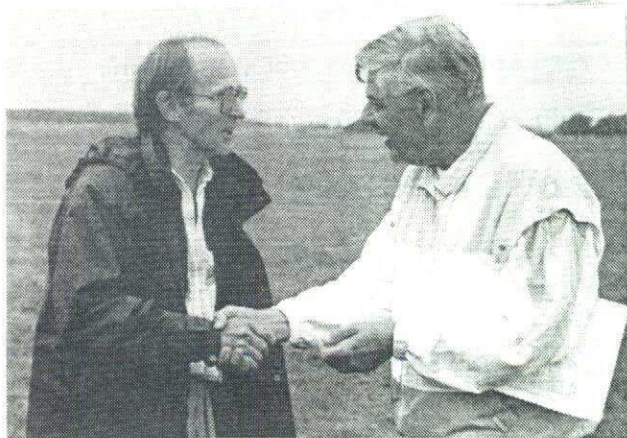
Vi hurrade för segrare och arrangörer samt tackade varandra för god kamp!

"Classic Wakefield" Initiativtagaren Einar Håkansson, som vann pokalen förra året överlämnar nu vandringspriset till Lennart Hansson.

De danska besökarna får sina minnesplaketter. Fr.v. Arne Hansen, Erik Knudsen och Poul Rasmussen.

Avslutning. Ordförande SOL avtackar Kurt Sandberg för ett väl genomfört arrangemang.

Resultat från Oldtimer - S M.

Klass A 1-2.

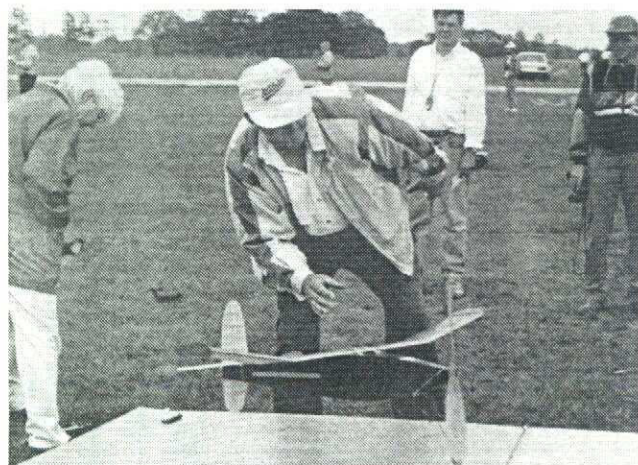
1. Sigurd Isacson	TI-39	172	126	180	478
2. Georg Törnkvist	TI-39	63	123	90	276
3. Helge Wannberg	HEWA M1	74	63	74	211
4. Sven-Olov Lindén	Trim II	99	48	46	193
5. Thomas Johansson	Trumf	55	78	42	175
6. Anders Håkansson	TI-39	90	3	79	172
7. Bengt Andersson	Tern(?)	53	60	55	168
8. Lars Ljungberg	Trim I	75	88	0	163
9. Gunner Stedt	Johansson-48	38	57	60	155
10. Thure Josefsson	TI-39	65	40	47	152
11. Lars Tolkstam	Trim II	44	60	40	144
12. Arne Andersson	Roggentin	42	52	32	126
15. Lars Andersson	Trim, svart	18	56	3	77
16. Arne Friberg	Klimax	29	27	19	75
18. Lars Andersson	Trim, blå	24	25	21	70

Klass B 1-2.

1. Anders Håkansson	Västanvind	151	131	180	462
2. Anders Håkansson	Landegren, krax	152	180	117	449
3. Poul Rasmussen	Kadet	105	123	147	375
4. Nils-Olof Gustavsson	Kungsörnen	59	160	115	334
5. Bertil Dahlvist	Tip Top, modif.	122	80	95	297
6. Per Andersson	Cleo	117	143	23	283
8. Lars Ljungberg	Tip Top VI	86	88	94	268
9. Georg Törnkvist	Postis G1	78	105	72	255
10. Gösta Aurer	Tern	56	83	94	233
11. Gunnar Stedt	Hep Cat	53	75	102	230
12. Lars Andersson	Tern	68	65	76	209
13. Sven Botström	Statusphere	73	63	73	209
14. Sven-Olov Lindén	Tip Top VI	68	98	39	205
15. Kent Josefsson	Tern	42	62	75	179
16. Sigurd Isacson	Västanvind	34	134	0	168
17. Sofia Wivardsson	Baby	49	75	41	165
18. Sven Botström	Tern	34	67	60	161
19. Helge Wannberg	HEWA M2	56	54	43	153
20. Martti Bogdanoff	Tern	48	51	53	152
21. Ture Josefsson	Tip Top VI	28	48	60	136
22. Ture Josefsson	Tern	49	27	27	103
23. Karl-Axel Pettersson	Tern	6	14	60	80
24. Lars Eriksson	Tern	72	2	0	74
24. Sune Stark	Tip Top II	6	0	0	6

Klass C.

1. Anders Håkansson	Landegren Spec	133	150	109	392
2. Georg Törnkvist	Hugin	93	126	150	369
3. Lars Ljungberg	Postis	96	108	140	344
4. Lars Ljungberg	Löwens G1	59	127	100	286
5. Martti Bogdanoff	Hugin	69	105	62	236
6. Lennart Hansson	One-and-a half	71	114	44	229
7. Martti Bogdanoff	Laban	77	63	86	226
8. Bengt Andersson	Laban	65	66	83	214
9. Lars Andersson	Hugin	114	35	51	200
10. Ingvar Claesson	Prim	61	45	92	198
11. Sven-Olov Lindén	Cirrus	61	86	38	185
12. Gunnar Stedt	Chop Stick	47	44	93	184
13. Sofia Wivardsson	Al Casano	50	29	96	175
14. Anders Håkansson	Laban	81	83	4	168
15. Lars Eriksson	Cirrus	89	58	20	167
16. Ove Larsson	Atom Smasher	49	42	36	127
17. Martin Olausson	Amigo	34	56	22	112
18. Ture Josefsson	Gladan	52	17	25	94
19. Karl-Axel Pettersson	Cirrus	4	57	12	73
20. Arne Andersson	Hugin	28	31	0	59
21. Karl-Axel Pettersson	Laban	4	26	29	59

"Se så'n stil han har!" Anders Håkansson sänder iväg "Landegren Wake" till en ny flygning. Siv tycks undra varför snoddarna höll denna gång!

"Classic Wakefield"

Klass D.

1	Sune Stark	Wakefield -50	150	150	150	450
2	Sigurd Isacson	Rimfaxe	150	146	140	436
3	Lennart Hansson	Lanzo Duplex	145	112	150	407
4	Anders Håkansson	Rimfaxe	122	150	125	397
5	Rolf Astervik	Zeffiro-49	106	147	74	327
6	Einar Håkansson	GB-3 -37	125	65	115	305
7	Bertil Dahlqvist	NM-38	93	95	68	256
8	Martti Bogdanoff	Trophy	64	133	54	251
9	Sven Botström	Zeffiro-49	68	85	66	219
9	Sven-Olov Lindén	Korda -37	56	104	59	219
11	Anders Håkansson	Landegren Wake.	104	106	4	214
12	Einar Håkansson	Korda -37	87	81	34	202
13	Sven Botström	Yankee IV	44	63	53	160
14	Thomas Johansson	Dyn V	43	47	59	149
15	Helge Wannberg	Joe Erhardt	47	50	50	147
16	Rolf Astervik	Postis-49	88	0	0	88
17	Nils-Olof Gustavsson	Korda -37	82	0	0	82
18	Ove Larsson	Korda -37	39	2	0	41
19	Bertil Dahlqvist	Ellilä-50	16	0	0	16

1.	Lennart Hansson	Lanzo Duplex	faktorpoäng	
2.	Sune Stark	Wakefield -50	1,5	528
3.	Einar Håkansson	GB-3 -37	1,1	495
4.	Bertil Dahlqvist	NM-38	1,8	477
5.	Helge Wannberg	Joe Erhardt	1,6	410
6.	Sven-Olov Lindén	Korda -37	2,5	368
7.	Einar Håkansson	Korda -37	1,4	307
8.	Thomas Johansson	Dyn V	1,4	283
9.	Anders Håkansson	Landegren Wake.	1,6	238
10.	Sven Botström	Yankee IV	1	214
11.	N.-O.Gustavsson	Korda -37	1,1	175
12.	Rolf Astervik	Postis-49	1,4	115
13.	Ove Larsson	Korda -37	1,1	97
14.	Bertil Dahlqvist	Ellilä-50	1,4	58
			1	16

Klass S1.

1	Sigurd Isacson	Sunnanvind	2133	87	134	354
2	Kurt Sandberg	HW-43	100	150	99	349
3	Gunnar Stedt	Flygfisken	86	150	67	303
4	Arne Berglin	Flugan	66	150	79	295
5	Sigurd Isacson	Sunnanvind	1103	98	89	290
6	Sven Östlund	Hector	104	74	111	289
7	Urban Lindström	Snejken	92	150	44	286
8	Gunnar Stedt	Bantam	76	132	50	258
9	Sven Landervik	HW-43	150	57	44	251
10	Carl-Johan Eiroff	HEWA 3	89	73	33	245
11	Nils-Olof Gustavsson	Alex	57	126	47	230
12	Lars Andersson	Sunnanvind	99	50	79	228
13	Carl-Johan Eiroff	Scrappy	88	56	82	226
14	Sven Rågwall	Reynold 2	125	62	33	220
15	Kent Josefsson	Sunnanvind	80	74	62	216
16	Arne Andersson	Sunnanvind	61	72	82	215
17	Martti Bogdanoff	Sunnanvind	72	101	29	202
18	Helge Wannberg	HEWA 3 gul	48	121	32	201
19	Arne Berglin	Easy	90	57	53	200
20	Sven Rågwall	Reynold 1	71	48	77	196
21	Arne Andersson	Reynold V	117	35	34	186
22	Helge Wannberg	Korpen	49	44	78	171
23	Kurt Sandberg	HW-44	150	0	0	150
24	Alf Wängberg	Zamba	46	41	62	149
25	Lars Eriksson	Sunnanvind	1	32	51	84
26	Helge Wannberg	HEWA 3 orang	55	0	0	55

Klass S2.

1	Nils-Olof Gustavsson	Oden	180	180	130	490
2	Sven Östlund	Meteor	20	113	180	452
3	Arne Berglin	Skyway	131	96	131	358
4	Kurt Sandberg	KS 46	77	115	98	290
5	Arne Friberg	Draken	120	100	67	287
6	Helge Wannberg	Monira	67	54	159	280
7	Bengt Andersson	Kondor	70	123	77	270
8	Arne Friberg	Taifun	75	60	133	268
9	Urban Lindström	Cirrus	137	60	70	267
10	Arne Berglin	Stratos	102	114	40	256
11	Sven Landervik	Taifun	60	99	89	248
12	Kurt Sandberg	Optimal	104	53	89	246
13	Ingvar Claesson	Taifun	120	37	40	197
14	Sven Rågwall	Uranus	73	32	72	177
15	Ove Larsson	Taifun	73	15	73	161
16	Arne Andersson	Oden	44	67	40	151
17	Rolf Jönsson	Hast	3	0	0	3
18	Rolf Jönsson	Baby	3	0	0	3

Klass Sint.

1	Lars Larsson	Bernfest	102	150	150	402
2	Lars Andersson	Skymaster	98	72	141	311
3	Bengt Andersson	Odenmans	104	63	70	237
4	Kent Josefsson	Mjölner	78	51	53	182
5	Helge Wannberg	Viking	68	87	26	181
6	Ove Larsson	Termik III	109	26	40	175
7	Carl-Johan Eiroff	Skymaster	39	52	0	91
8	Kurt Sandberg	Toothpick	46	0	0	46
9	Uno Johansson	Viking	3	0	0	3

Klass F.

1.	Leif Sundvall	Zeek	180	180	149	509
2.	Gunnar Stedt	Zeek	176	99	176	451
3.	Gunnar Stedt	Civy Boy	136	174	122	432
4.	Rolf Astervik	Silver Star	54	87	158	299
5.	Leif Sundvall	Aeter Raket	63	111	68	242
8.	Johan Bagge	SFT-3	71	54	55	180
7.	Sven Landervik	Jupiter	78	4	0	82

Klass Twin Pusher.

1	Tomas Hultgren	Lauge-23	180	175	116	471
4	Sigurd Isacson	Kummer-33	132	180	157	469
2	Tomas Hultgren	P.E.G.-24	139	155	169	463
3	Sigurd Isacson	Lauder-12	141	142	169	452
5	Georg Törnkvist	Manulkin	99	89	128	316

ÖNSKAS KÖPA ELLER LANA

för kopiering och avritning,
Sigurd Isacsons byggsatser av
SAAB Safir, Invader, Örnungen,
Olympia och FI-1.
Arne Andersson, 0155/28 68 52.

Ritningskopior i lager.

TÄVLINGSMODELLER

1946	Scout, S.Isacson	Sint spv 450 mm20:-/st
1947	Starlight, T.Haglund	F spv 1160 mm20:-/st
1948	Novis, S.Sandberg	S1 spv 980 mm (A4).	5:-/st

SKALA-massivmodeller 5:-/st

Douglas DC-3	Skala 1:100
Republic P-47 Thunderbolt	1:50
De Havilland Mosquito	1:50
Fairey Barracuda	1:50
SAAB B-18	1:50
FFVS J 22	1:50

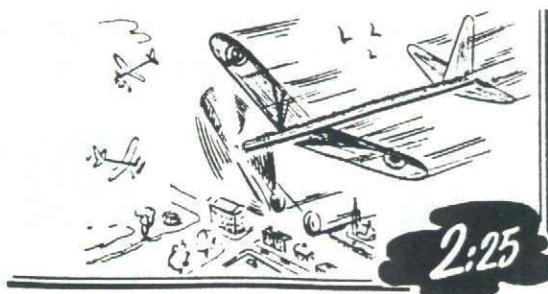
Porto tillkommer

Helge Wannberg, Byvägen 18, 892 51 Domsjö
Tel. 0660/ 543 73.

En modellflygares barndomsminnen.

Carl-Johan Eiroff berättar.

"Lill-Klas" och andra "lekkamrater" !

Julen 1952 fick jag stavmodellen "Lill-Klas" i julklapp. Jag fick förstås en del annat också med vad, kan jag inte erinra mig. Jag minns helt klart besöket i Fritidsbutiken på toppen av Götgatsbacken i Stockholm, där den inhandlades för 2 Kr 25 öre. Omslagspapperet gick i samma färger som byggsats-kartongen, grönt och brunt.

Paketet förvarades i ett överskåp i hallen tills dagen var inne. Julottebesöket minns jag eftersom jag vid hemkomsten mycket nöjd låg på golvet och beundrade de olika byggsatsdelarna. Själva bygget dröjde lite. Jag satte igång själv men pappa lovade att hjälpa mig och så småningom blev den klar. Pappa gjorde det mesta. Inte förrän på våren blev den flugen men redan första starten var perfekt. Med ca 50 varvs uppdragning flög den vackert över gräsmattan, passerade vägen och ett staket och landade i det höga gräset på tandkliniktomten.

På sommaren klippte jag av det en landställsbenet efter förebilder jag sett, så att den skulle se modernare ut. På våren hade jag också fått en Isacson-"Spitfire". Den inhandlades i samma butik efter att ha demonstrerats först. Med ett brak slog modellen i skyltfönstret efter en fin tur genom lokalen. Det var nog den bästa flygningen den gjorde. Den hade ovanligt hård balsa men var nära nog outslitlig emellertid. Utseendet var bra och den var helt färdigbyggd.

Alla pojkars drömleksak!

Spitfire - färdigbyggd

Spännvidd 400 m/m.

Sabre - Mig 15 - J 29 - Draken

i enkla katapultmodeller

Flyg själv 4 av världens snabbaste rea-plan! Färgsprakande modeller som äro flygklara på en kvart. Skjuts upp i luften och flyger fint! Tävla med kamraterna i jaktflygning (6 olika grenar!) Klippark med kropp av balsa.

Sabre	Byggsats nr	LF	kr.
	4000	0:85
Mig 15			
	4001	0:85
J 29			
	4002	0:85
Draken			
	4003	0:85

Andra trevliga modeller var Isacsons enkla klippmodeller för katapultstart. "Draken" gjorde pappa åt mig. "Lansen" köpte jag för godispengar som jag sparade då klassen var på Skansenbesök. "Tunnan" fick jag av en kamrat som råkat spräcka läppen på mig, så det blev ett trevligt minne.

"Sabre" och "Mig -15" var spännande modeller men den bästa flygförmågan hade en rödgrön glidmodell som hette "Junior-Glidplan", också i papp med balsakropp.

Apropå Fritidsbutiken i Stockholm så fanns det många andra intressanta affärer att besöka. Klippmodellerna köptes (förstås!) i sybehörsaffären i förorten. Det var inte svårt för mödrarna att få med sig pojkarna dit då nya kläder skulle provas. Främst var naturligtvis Wentzels på Apelbergsgatan. Det var verkligen ett levande museum med massor av sevärdheter, vart man än vände blicken. Ett stenkast från Fritidsbutiken på Götgatan hittade man Berras Hobby på Högbergsgatan (senare Södermannagatan). Här var väggarna så gott som tapetserade med småmodeller och speciellt linstyrda av hans egen tillverkning. Bland varuhusen var NK i topp, men Åhlén & Holm vid Skanstull förde också något. I ovannämnda affärer var det som inköpen oftast gjordes, andra inte att förglömma.

Hos Wentzels anskaffades material till egna bygg en. En av mina första var en stavmodell där listerna till vingen kom till på det sättet, att en grövre list sågades i klenare dimensioner med en lövsåg. Vingen kläddes med papper och placerade på en pylon. Andra modeller var liknande "Tummeliten" och "Puck". Hos Wentzels blev jag också rådd (övertalad) att bygga "Vargen". Den hade en trist brun kartong utan bilder eller text. Utsågningen av delarna blev ett litet problem först. Mina lövsågsblad var för grovtandade för det tunna fanéret. Det dröjde några månader innan lusten kom tillbaka att fortsätta arbetet. Kraftpapperet till beklädnaden hade förstörts under tiden och vingen kläddes slutligen med vitt papper från en stor brödpåse. "Vargen" kom att glida vackert utför backar och kullar i närheten och höll länge.

forts. i nästa nummer.

MODELLFLYGGET I SVERIGE

1935

Det fanns i Stockholm en del modellflygare, som var missnöjda med den ringa aktiviteten i Stockholms Modellflygklubb. Man diskuterade därför möjligheterna till bildande av ny och mera livskraftig sammanslutning. Initiativtagare till denna nya klubb var Sven Wentzel.

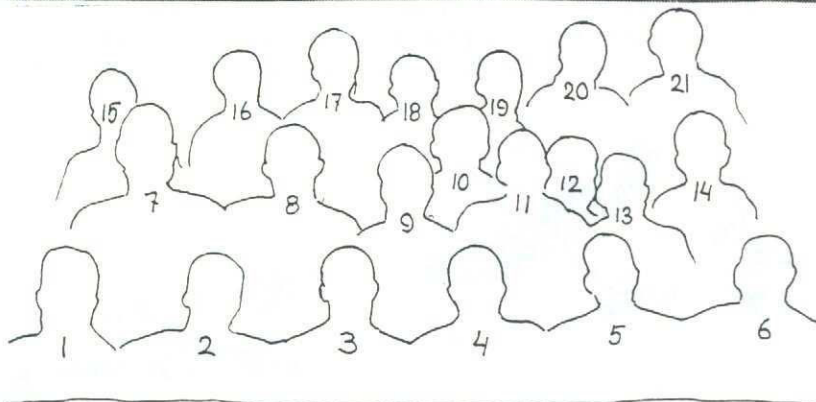
Klubben bildades den 17 juli 1935 och döptes till "Vingarna". Den första styrelsen bestod av Lars Mårtensson, ordf., Nils Pettersson, v.ordf., Sven Wentzel, sekr., Åke Lundmark, v.sekr., Sune Stark, skattmästare och Björn Andersson v.skattm.

Utöver dessa fanns i starten bara två medlemmar; Tord Andersson och Börje Stark.

Snart ökades medlemsantalet snabbt och av de mer kända modellflygarna som var med från början kan nämnas Olle Lindh och bröderna Åke och Rune Roggentin.

Klubbens högkvarter blev Ladugårdgårde, där medlemmarna tillbringade det mesta av sin fritid. Så småningom blev tisdagskvällen den speciella samlingskvällen. Då ordnades med trimningstävlingar i kombination med "bullfest"! Som "lottor" fungerade fru Stark och fru Olsson, vilka även var klubbens tidtagargrupp Nr 1.

Kort efter bildandet kom en bastant herre klivande och ville vara med. Han hade lockats av den nya sporten genom sina två söner och snart nog blev han tillsammans med Sven Wentzel den ledande kraften i klubben. Dessa två, "Biffen och Bananen", som de så träffande snart kallades tog hand om pojkarna. Det är givetvis Tyko Stark eller som många kände honom "Pappa" Stark, som här åsyftas. Han invaldes snart i KSAK:s Modellflygkommitté och påtog sig en stor börda för modellflygets utveckling.

1. NILS PETTERSSON	11. HARRY NILSSON
2. ÅKE LUNDMARK	14. ÅKE ROGGENTIN
3. LARS MARTENSSON	15. GÖSTA HELLSTRÖM
4. SVEN WENTZEL	16. INGVAR KARLSSON
5. SUNE STARK	17. BÖRJE STARK
6. BJÖRN ANDERSSON	19. RUNE ROGGENTIN
7. KJELL EKSTRÖM	20. OLLE KARLSSON
9. TORD ANDERSSON	21. NN ANDERSSON

NR 8, 10, 12, 13 OCH 18 ÄR OBEKANTA

Den första klubbävlingen hölls den 1 augusti 1935, givetvis var tävlingsplatsen Gärdet. Bästa segrartid var 51,3 sek, ett resultat som idag verkar blygsamt, men för dåtida förhållanden utmärkt!

Stavmodeller, höst 50 cm spv.

1. Lars Mårtensson	32,9 sek
2. Ingvar Karlsson	31,8 sek
3. K.-E. Karlsson	25,9 sek ek

Stavmodeller högst 75 cm spv.

1. Harry Nilsson	31,3 sek

Kroppsmodeller högst 75 cm spv.

1. Kjell Ekström	18,0 sek k

Kroppsmodeller högst 100 cm spv.

1. Björn Andersson	51,3 sek
2. Sven Wentzel	41,0 sek
3. Egon Jönsson	40,7 sek

"Modellplantävlan".

Tidskriften "FLYGNING" inbjöd till en "modellplantävlan" i sitt augustinummer.

Flygningarna fick göras på hemmaplan. Två tidtagare av myndig ålder krävdes. Handstart tilläts och modellerna indelades i tre klasser med många undergrupper:

Klass 1. Stavmodeller

- a) < 50 cm, b) < 75 cm, c) < 100 cm,
d) < 150 cm, e) > 150 cm .

Klass 2. Kroppsmodeller

- a) - e) enligt ovan

Klass 3. Specialmodeller.

I klasserna 1 och 2 gällde gummimotordrift och landningsställ och i klass 2 även att gummimotorn var innesluten i kroppen.

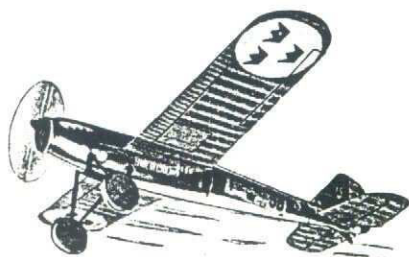
Vad gällde klass 3, så fanns inga begränsningar. Nedan finns beskrivna en del av de modelltyper som var lämpliga.

OLIKA MODELLPLANTYPER

lämpliga för "FLYGNINGS" tävling 1935

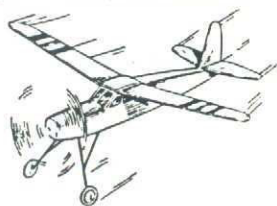
ANKAN stavmodell av anktyp. Spännvidd 46 cm. Klass 3. Balsavinge. Pris kr 1:50. Allers Flygklubb, Helsingborg.

BANTAM, liten och lätt stavmodell, klass 1a. Spännvidd 23 cm. Lämplig för inomhusflygning. Pris färdigbyggd kr 4:50. Ing. H. Vilén Stockholm.

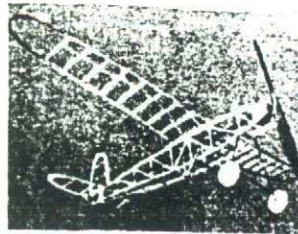
Frog Mk. IV.

FROG, kroppsmodell i minsta klassen 2a; kropp av duraluminiumplåt, vingar med metallspryglar och pappersklädda. Finns med olika nationalitetsbeteckningar. Spv 30 cm. Endast färdigbyggd. Pris kr 9:50. Ing. H. Vilén, Stockholm.

Kolibri. Nr K-1. Spännvidd 31 cm.

KOLIBRI. Stavmodell i minsta klassen 1a. Spv 30 cm, huvudsakligen i balsa. Flygtid ca 10 sek. Pris kr 1:50. Göteborgs och Västra Sveriges Modellplandepå, Göteborg.

GLADAN

GLADAN kroppsmodell av stor typ, klass 2c. Spv 96 cm. Kropp av balsalister, klädd med papper eller siden. Vingarna uppbyggda, klädda med papper eller siden. Flygresultaten de bästa som uppnåtts i Sverige. Pris kr 8:75. Firma Sven Wentzel, Stockholm.

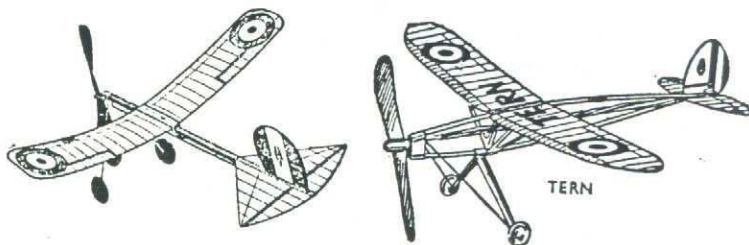
KICK-OFF

KICK-OFF, högvingad kroppsmodell, helt i balsaflak. Spv 60 cm, klass 2b. Byggsats kr 4:-, Firma Sven Wentzel, Stockholm.

METEOR, kroppsmodell i minsta klassen 2a. Spv. 48 cm. Endast färdigbyggd, flyger ca 100 m. Pris 8:50 kr

MÅSEN, Kroppsmodell i klass 2a, helt i duraluminiumplåt, deformeras lätt, relativt tung. Spv. 37 cm. Levereras endast färdig byggd, pris kr 3:50. Vårt Hem, Stockholm.

SLÄNDAN, stavmodell med stor vinge, uppbyggd. Spv 50 cm, klass 1a. Flygtid ca 10-15 sek. Pris kr 2:75. Enbart ritning kr 0:20. Göteborgs och Västra Sveriges Modellplandepå, Göteborg.

Tadpole Monoplan.

TADPOLE, liten stavmodell, klass 1a avsedd för flygning inomhus. Spv 20 cm vikt 3 gram. Levereras endast färdig kr 4:-. Ing. H. Vilén, Stockholm

TERN, Minsta klassen 1a, Spv 38 cm. Kroppen består av två stavar, vingen plan. Flyger ca 50 m. Något vekt, endast färdigbyggd. Pris kr 2:50. Ing. H. Vilén, Stockholm.

TRANAN relativt stor kroppsmodell, spv 85 cm, klass 2c. Kropp och vinge av balsa, klädda med siden. Byggsats kr 8:- från Göteborgs och Västra Sveriges Modellplandepå.

Skånskt modellflygläger på Ljungbyhed - med Oldtimer-DM

Den 3 t.o.m. 12 juli samlades de skånska modellflygarna till det sedvanliga lägret på Ljungbyhed. Vi disponerar under denna tid - F5:s semesterperiod - hela det stora flygfältet och får utnyttja förlägningsbaracker och den särskilda matsalen på det s.k. Husarlägret, som ligger inom F5:s område. Dessutom en stor barack för modellförvaring, reparationer och laddning.

Husarlägret har fått status som kulturminne och upprustats.

Årets läger samlade rekordstort antal deltagare och det flögs från morgon till kväll med modeller av alla kategorier.

Vädret var helt underbart med undantag för de två söndagarna då vi skulle ha tävlingar.

Den 5: juli, då vi skulle avhålla Oldtimer-DM drabbades vi av alltför hård och turbulent vind. Vid briefing före tävlingen beslöts därför att maxtiden skulle begränsas till 2 min och antalet starter till 2. Den svåravinden gjorde att kvaddningarna blev många och antalet deltagande modeller reducerades kraftigt. Men motgångarna togs med gott mod. Oldtimerflygarna är ett segt och luttrat släkte och efter diverse reparationer kommer de säkerligen.

Resultat:

Klass A1/A2.

1. Thomas Johansson, Trumf	42 + 35 = 77 sek
2. Thomas Johansson, Trim	26 + 44 = 70 "
3. Arne Friberg, Klimax	21 + 31 = 52 "
4. Karl-Erik Ekström, Trim	21 + 25 = 46 "
5. Lars Andersson, Trim-gul	4 + 26 = 30 "
5. Martti Bogdanoff, Trim	4 + 26 = 30 "
7. Lars Andersson, Trim-orang	4 + 20 = 24 "

Klass B2.

1. Gunnar Stedt, Hep Cat	49 + 73 = 122 sek
2. Martti Bogdanoff, Tern	32 + 50 = 82 "
3. Lars Andersson, Tern	21 + 24 = 45 "

Klass C2.

1. Lennart Hansson, 1½	105 + 115 = 220 sek
2. Lars Andersson, Hugin	119 + 48 = 167 "
3. Ove Larsson, Atom Smash	36 + 60 = 96 "
4. Gunnar Stedt, Simple Simon	31 + 21 = 52 "
5. Erik Jönsson, Laban	21 + 10 = 31 "
6. Martti Bogdanoff, Hugin	9 + 0 = 9 "
7. Martti Bogdanoff, Laban	8 + 0 = 8 "

Klass D.

1. Martti Bogdanoff, Trophy	120 + 73 = 193 sek
2. Ove Larsson, Korda-37	37 + 0 = 37 "
3. Karl-Erik Ekström, Judge	17 + 17 = 34 "
4. Gunnar Stedt, Band Box	6 + 0 = 0 "

Klass S1.

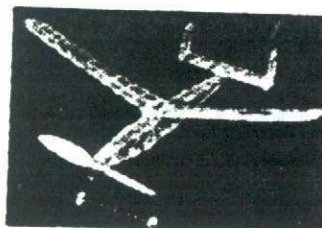
1. Gunnar Stedt, Bantam	120 + 38 = 158 sek
2. M. Bogdanoff, Sunnanv.	64 + 79 = 143 "
3. Lars Andersson, Sunnanv	54 + 88 = 142 "
4. Sven Landervik, HW-43	29 + 44 = 73 "

Klass S2.

1. Arne Friberg, Draken	120 + 6 = 126 sek
2. Ove Larsson, Taifun	59 + 0 = 59 "
3. Arne Friberg, Taifun	42 + 0 = 42 "

NYTT MODELL-FLYGPLAN V5

Lättbyggd nyhet med goda flygegenskaper. Spännv. 400 mm. Kompl. byggs. endast 3:50 Viking, kroppsmod. Spännv. 480 mm. 4:50

STORA

KUNGSÖRNEN

Klädd kroppsmodell
pv. 700 mm. Lyx-
byggsats end. 6:50.
Modellerna har goda
flygegenskaper. Sat-
serna inneh. ritn. o.
beskr. av flygning.

Delarna utsågade i 1:a balsa, färdigböjd pianotråd, gummimotor m. m. Frakt tillk. Prisl. bifog. gratis. Skriv redan i dag till

Firma BERJO Fältvägen 25
Spånga

Upplysning !

I förra numret presenterades modellerna "Stora Kungsörnen", "Viking" och "Svalan".

En annons i "Looping" april 1954 ger vid handen att åtminstone de modeller som presenteras i annonsen ovan är från ett relativt sent datum.

ANAKRONISTER OCH MILJÖVÄNNER!

Oldtimerbyggsatser för eldrift:

ASTRO GOLDBERG VIKING, spv 160 cm, 595:-

MIDWAY ELECTRIC PLAYBOY, spv 170 cm, 515:-

Sveriges största elflygsortiment!

LRN Teknik, Österängsgatan 71,
753 28 Uppsala, tel 018/ 69 63 80

Lite funderingar kring hur modellflyget kan ge en livslång glädje !

Måste man vara "proffs", konstruktör eller framgångsrik i tävlingar, för att våga sätta lite tankegångar om modellflyget på pränt ? Nej, säger såväl SOL som Sten P. !

Bra - då kan en person som jag, en vanlig "tidningsflygare" skriva av sig lite funderingar till den nytta det nu eventuellt kan ha. Det finns en drivkraft bakom att dessa rader kommer till. Ett försök att kunna peka på vad lite som behövs av egna upplevelser i unga år för att det ska kunna ge resterande liv en glädjedimension i stort format !

Själv är jag en snart 60-årig yngling som ej kan påstå sig vara mer än en "modelltidningsflygare", men tänk.....vad mycket glädje jag har haft av detta !

Dock, vad som gett mig alla dessa år av glädje är några få upplevelser i pojkkåren. Upplevelser där det jag själv, utan hjälp, åstadkommit med mina egna händer, fungerade på sätt som jag under byggtiden drömde om och ibland lite därutöver.

Jag har levt större delen av mitt liv i Dalarna (Falun) men de första tjugo åren i mitt födelse-landskap Ångermanland. Enligt många bildkonstnärer Sveriges vackraste landskap ! Jag instämmer till fullo ! Men all denna skönhet - stark kupering - ger inte plats för ytor, som kunde fungera som flygfält. Något som för en flygintresserad yngling var betydligt intressantare än naturskönhet. Men - det fanns en "lägda" (åker) inte så långt från mitt hem. En lägda som lutade upp (!) mot ett mindre berg och var rektangulärt i formen med ena kortändan upp mot berget. M.a.o. ett litet hang, ett för ynglingen då okänt begrepp.

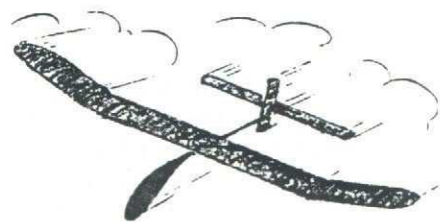
Jag hade byggt en "Bantam", som jag provade på dett "flygfält". Vilken lycka !!!!... att se denna kärra efter ett handkast uppifrån "hangkanten" flyga hela fältet ut ! Fortsätta över ett stort dike och vidare upp mot bebyggelsen i närmsta by !

Denna "Bantam" med sin onekligen speciella vingprofil är som bekant inte min konstruktion utan en köpbar byggsats. Dock - det var ju jag som "förädlat" denna sats av "stickor och strån" till en flygande modell !

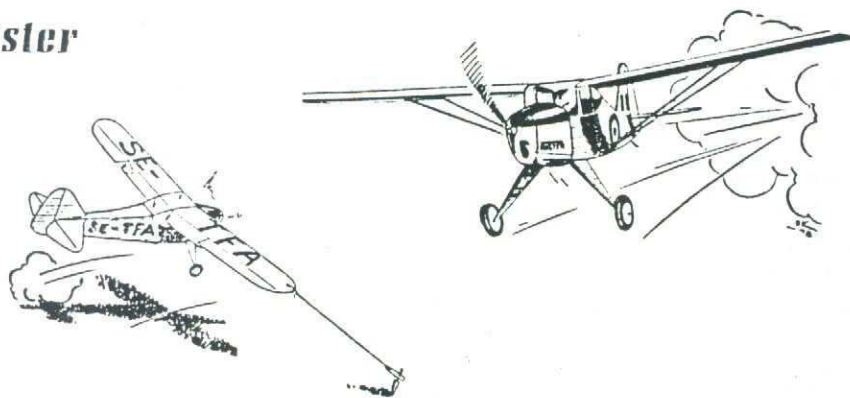
Jag hade byggt en "Bantam", som jag provade på dett "flygfält". Vilken lycka !!!!... att se denna kärra efter ett handkast uppifrån "hangkanten" flyga hela fältet ut ! Fortsätta över ett stort dike och vidare upp mot bebyggelsen i närmsta by !

Denna "Bantam" med sin onekligen speciella vingprofil är som bekant inte min konstruktion utan en köpbar byggsats. Dock - det var ju jag som "förädlat" denna sats av "stickor och strån" till en flygande modell !

Jag kan ännu minnas när jag morgonen efter en byggkväll kom ned till "byggrummet" och fick uppleva hur föregående kvälls "klädselövningar" nu sat ut som ett väl spänt trumskinn över spryglarna. Det var en glädjestund det !

Auster

Mitt intresse var ej begränsat till enbart S-modeller. Dock - de gummimotordrivna modellerna på 40-talet tilltalade mig ej rent estetiskt sett. (Märkligt vad de förändrats till det bättre med åren ! Nu är samma modeller vackra !) Men jag var nog och är fortfarande lite skalafrälst, så när Sigurds "Auster" dök upp, var jag ej sen att införskaffa en sådan. Jag flög den runt polstav och även utomhus och hade mycket glädje av den. Inte nog med det, vad det gäller "Austern". I min hemort, Bollstabruk, fanns en affär vid namn Ådalsmagasinet där det såldes såväl porslin som leksaker. Ett år, någon vecka före julskyltningen, fick jag se i "leksaksfönstret" på nämnda affär en "Auster"-byggsats. Omedelbart sög det till i "byggtarmen" ! Eftersom jag var bekant med affärsägaren - en gemytlig göteborgare - föreslog jag att jag skulle bygga upp en "Auster"-sats. Det skulle - enligt mitt förmenande - sälja flera byggsatser till julen ! En färdigbyggd "Auster" vid julskyltningen, som på den tiden gjorde skäl för namnet, skulle vara bra för hans försäljning, hävdade jag. Han accepterade mitt förslag. Glad i hågen knallade jag hem och började bygga med ett löfte om att ha "Austern" klar i god tid till julskyltningen. Jag höll mitt löfte och en vinterdag med ett antal minusgrader, vindstilla och den tidens välplogade vägar, (före saltets "upppfinning") återvände jag till Ådalsmagasinet med min färdigbyggda "Auster".

Den glade göteborgaren satte nu mig på prov !

"Jag vill se att denna modell verkligen kan flyga!" sa han. "Visa mig!" Det var ingen "önskan"- det var en order ! "Flyg härifrån", sa han och pekade på trappan till affären. Jag hade inget val. Jag såg inom mig hur denna nybyggda vackra "Auster"-modell snart kunde återgå till byggsatsstadiet ! Nåväl - jag vevade upp så mycket jag vågade och kanske lite till. Affären och trappan jag skulle "starta" från låg parallellt med stora "street-ån" genom samhället - förbindelsen mellan Kramfors och Sollefteå. "Ja, flyg nu", sa NissePettersson, som var affärsägarens namn.

Det var bara att skicka iväg "Austern". Den steg en aning , satte fart rakt mot en telefonstolpe på andra sidan vägen ! Jag såg inom mig, hur jag sprang övervägen till stolproten för att plocka upp resterna av den "Auster", som skulle förgylla julskyltningen vid Ådalsmagasinet ! Men - som om det suttit en liten pilot i modellen, så bankade den höger och undvek telefonstolpen. Maskinen återgick till planflykt med direkt bankning vänster, rundade stolpen, flög parallellt med vägbanan till nästa stolpe 25 meter bort, där bankade den vänster igen samtidigt som den påbörjade en "sänkning" för landning. Så svängde den in över vägbanan under jämnt sjunk. M.a.o. ett rent finalvarv ! Så kom den in över vägbanan och landade perfekt mitt i vägens längdriktning. Därefter rullade den ut och stannade mitt framför oss ! Nisse P. var onekligen imponerad..... och inte bara han !!!

VAMPIRE

Ett annat minne är knutet till den tidens raka motsats till "old time", nämligen en Vampiremodell med Jetexmotor. En flygintresserad välbyggande kompis vid namn Rolf Franzén hade en broder; Kurt, som låg vid flyget i Västerås. "De'ni !" Även Kurt var en välbyggande modellflygare. På Rolfs rum fanns en Vampiremodell byggd av Kurt. Ett smycke ! Helt balsaklädd kropp m.m. Jag kunde inte se mig mätt på - och med Jetexmotor ! Jag övertalade Rolf att vi skulle provflyga denna vackra skapel-se.

Vid "gamla skolan" mitt i samhället låg "gamla idrottsplan". Det var en solstrålande vårvinterdag med skare (skarsnö) på vårt tillfälliga flygfält. "Vampiren" verkade för mig en aning tung och jag hade nog lite tvivel om dess flygförmåga.

Vi satte dock fyr på Jetexmotorn och Rolf sände iväg "Vampiren" -----

-Den flög! - och inte bara flög, den gjorde ett helt superbt varv - på samma höjd - och landade oskadd. Vilken upplevelse ! Vilken glädje ! - inte minst för Rolf, som kunde gå hem med storbrorsans oskadade vackra "Vampire".

Varför nu dessa minne ? Jo, p o ä n g e n med dessa rader är följande: Kan man locka en ung grabb eller tjej - före mopedåldern - att se och uppleva den form av modellflyg som SMOS står för, så har man kanske givit den personen en impuls till något som kan ge honom/henne en livslång glädje, det är onekligen ingen värdelös insats !

Jag menar nu inte att SMOs skall börja med ungdomsverksamhet, men de enskilda medlemmar, som bidrar till att unga människor får uppleva "skapandets glädje" gör, enligt mitt förmenande en ovärderlig insats. Säkert är nog inte alla lika mottagliga som jag var, men de som i likhet med mig upplever den skönhet dessa smäckra modellbyggen utgör, får svårt att ta sig ur njutningen.

Jag inbillar mig att dagens ungdomar är ganska bekanta med mer eller mindre "häftigt" radioflyg, men att de är väldigt okunniga om den vänligare form av modellflyg som SMOS sysslar med. Jag inbillar mig även att ungdomarna gärna nöjer sig med den Old-time-form, som ger oss SMOS-medlemmar så mycken glädje, bara de blir bekanta med den !

Det kan ju inte skada, att SMOS förhoppningsvis får ett antal yngre "Oldtimer-frälsta" medlemmar, som för denna form av svensk kultur vidare.....

Forts. från sid. 13 "Modellflyget i Sverige"

.....inbillar sig
Berth Sundström

TUMMELITEN ett av de allra bästa modellplanen i minsta klassen , klass 1a. Lämplig för nybörjare. Stavmodell, spv 44,5 cm. Stav och vinge av balsa. Vingprofil erhålles genom ett par balsaspryglar på vingens undersida. Vanlg flygtid 25-30 sek. Flygsträcka flera hundra meter. Pris för byggsats kr 2:25. Kr 3:75 för färdig maskin. Ritning kr 0:50. Firma Sven Wentzel, Stockholm.

VILDANDEN ett lågvingat plan av kroppstyp, utfört helt i balsafлак. Lämpar sig för den mera försigkomne. Spännvidd 95 cm. Byggsats från Firma Sven Wentzel, Stockholm, pris kr 9:40

VILD-ANDEN

TUMMELITEN

TROLLSLÄNDAN stavmodell i minsta klassen , spv 50 cm. Enkel balsavinge, lätt att bygga. Pris för byggsats kr 1:50. Allers Flygklubb Hälsingborg.

Program för modellflygläget på Gotland den 12-26 juli 1942 och tävlingarna därstädes.

Funktionärer:

Tävlingsledare och lägerchef: Fabr. Tyko Stark
Startledare för grupp M: Gunnar Magnusson
Startledare för grupp S: Herr G.G Nilsson
Speaker: Börje Stark
Sekreterare: Löjtnant Stengård
Biträdande sekreterare: Berndt Nilsson
Tidtagningsledare: Åke Larsson
Gymnastik ledare: Furir Nilsson
Vaktledare: Bertil Möller
Programförsäljare: IOGT-scouters
Ordningsmän: "-"

Modellflygläget är beläget vid Visby Stads badplats och lägerdeltagarna hava att rätta sig efter de ordningsregler som gälla för badstranden.

I övrigt måste deltagarna följa det program som ledningen uppgjort för lägertiden varvid dock en del ändringar sannolikt kommer att göras med tanke på väder och andra omständigheter.

Måltiderna intagas på Visby Mjölkbår och tiderna måste passas. Någon servering av mat på andra tider än som angivits i programmet förekommer ej.

Kostnaden för deltagande i läget är beräknad till Kr. 4:50 pr dag och deltagare, i vilket pris ingår två mål mat per dag.

Deltagare sakll medföra tält, vilket uppsättes på anvisad plats.

Medför gärna något musikinstrument och hjälp för övrigt till att göa läget så trevligt som möjligt.

Lokaler för förvaring och reparation av modeller finns tillgänglig på flygfältet.

Om Du kvaddar en modell så tag det med gott mod. Behåll Dina sorger för Dig själv, dela med Dig av glädje

Dagsprogram.

Söndagen den 12 juli

Klockan	
8	Ankomst, lägerslagning och orientering
11	Lunch
13	Sammanträde med deltagare och funktionärer
17	Middag
till 22	Reservtid

Måndagen den 13; Tisdagen den 14; Onsdagen den 15.

7	Revelj, toalett, städning av tälten
7.30-8	Gymnastik, ledare Furir Nilsson
8-8.30	Uppställning klubbvis, genomgång av dagens program
8.30-9.30	Modellarbete
9.30-10	Frukost
10-13	Trimning
13-15	Bad
15-16	Middag

17. Måndagen den 13; Tisdagen den 14; Onsdagen den 15.

16-20	Tävlingar
20-21	Kvällsmål (ordnas av deltagarna själva och ingår alltså ej i inkvarteringspriset)
21-22	Samling vid läget och dagsavslutning under ledning av lägerchefen.
22	Tystnad

Torsdagen den 16.

7	Revelj, toalett, städning av tälten
7.30-8	Gymnastik, ledare Furir Nilsson
8-8.30	Uppställning klubbvis, genomgång av dagens program
8.30-9.30	Modellarbete
9.30-10	Frukost
10-13	Trimning
13-15	Bad
15-16.30	Middag
16.30-21	Sammanträde för tävlande och funktionärer
21-21.30	Kvällsmål
21.30-22	Samling vid läget och dagsavslutning under ledning av lägerchefen.
22	Tystnad

(Övriga dagar hade ett likartat innehåll, men så gjordes t.ex. sightseeing i Visby på fredagen den 17. På lördagen den 18 hölls tävlingen med bensinmotormodeller. Reds anm.)

Söndagen den 19.

7	Revelj, toalett, städning av tälten
7.30-8	Gymnastik, ledare Furir Nilsson
8-8.30	Uppställning klubbvis, genomgång av dagens program
8.30-9	Modellarbete
9.30-12	S.M.-tävlingar 1:a perioden
12	Frukost
13-14.30	S.M.-tävlingar 2:a perioden
14.30-16	S.M.-tävlingar 3:e perioden
17	Prisutdelning
18	Middag

Svenska Mästerskapen å Gotland den 18 och 19 juli 1942.

Klass M 1

1. Arne Blomgren, Vingarna Stockholm2.54,0
2. Bengt Johansson, Vingarna Stockholm2.03,4
3. Rolf Landegren, Västerås Flygklubb0.51,7

Klass M 2

1. Sven Hjelmerus, Linköpingseskadern2.12,7
2. Ingvar Melin, Västerås Flygklubb1.59,6
3. Bertil Olsson, Eslövs MFK1.38,2
4. Gunnar Parsson, Bjuvs MFK1.24,3

Klass M 3

1. Olof Lindh, Vingarna Stockholm1.59,3
2. Hans Schmiterlöw, Vingarna Stockholm	...0.30,4

Klass S 1

1. Lennart Segerfelt, Vingarna, Stockholm.....2.59,9
2. Rune Hjelmerus, Linköpingseskadern.....2.20,3
3. Erik Jonsson, N. Ångermanlands FK.....2.00,0
4. Bertil Dahlqvist, Halmstads FK.....1.55,2
5. Terje Larsson, Limhamns MFK.....1.29,9
6. Östen Carlsson, V:a Sveriges MFK, Gbg ..1.25,9
7. Arne Smith, V:a Sveriges MFK, Gbg.....1.23,6
8. Lars Andersson, Limhamns MFK..... 1.17,2
9. Rune Johansson, Gotlands FK.....1.14,9

Klass S2

1. Sven Hjelmerus, Linköpingseskadern.....3.03,0
2. Owe Olsson, Eslövs MFK.....2.48,1
3. Arne Smith, V:a Sveriges MFK, Gbg.....2.48,1
4. Robert Löwen-Åberg, Vingarna Sthlm.....2.32,8
5. Lennart Segerfelt, Vingarna, Stockholm.....2.19,5
6. Lars Andersson, Limhamns MFK.....2.13,7
7. Rolf Dilot, Eslövs MFK.....2.03,3
8. Karl Blom, Bjuvs MFK.....2.00,0
9. Svante Tolf, Linköpingseskadern.....1.52,6
10. Lars Hellsten, Västerås FK.....1.50,9
11. Östen Carlsson, V:a Sveriges MFK, Gbg....1.50,4
12. Curt Jansson, Vingarna, Stockholm.....1.40,5

Klass S3

1. Sven Hjelmerus, Linköpingseskadern..... 3.09,5
2. Bengt Södergårdh, Hjo MFK.....2.26,2
3. Bertil Olsson, Eslövs MFK.....2.24,8
4. Leif Andersson, V:a Sveriges MFK, Gbg....2.15,1
5. Curt Jansson, Vingarna Stockholm.....2.01,3
6. Sven Persson, F 10 Hobbyklubb, Malmö....1.58,9
7. Karl Blom, Bjuvs MFK.....1.51,9
8. Boris Karlsson, Västerås FK.....1.40,5

Grupp E

Explosionsmotordrivna modellplan

1. Arne Smith, V:a Sveriges MFK, Gbg..... 0.34,0
2. C.B.von Koch, Gotlands FK..... 0.28,2
3. Sven Häggblad, F10 Hobbyklubb, Malmö .0.26,1

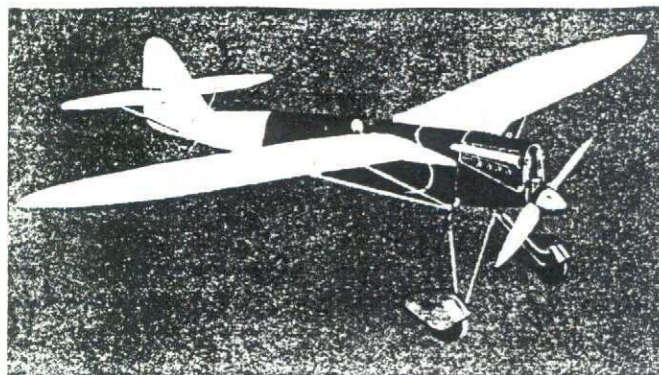
Lagtävling

1. Vingarna I.....7.53,2
2. Vingarna II.....6.37,5
3. Linköpingseskadern..... 5.18,9
4. Eslövs MFK.....4.41,7
5. Västerås FK.....4.25,9
6. Bjuvs MFK.....3.45,1
7. Gotlands FK 3.14,9

Ganska många av SMOS - medlemmarna var ju med redan här - för 50 år sedan ! Kanske några har så trevliga minnen från lägerveckan och SM-tävlingarna att de vill dela med sig till oss andra? Skriv gärna och sänd in ditt bidrag till "Oldtimer" !

Omslagsbild:

Sune Stark gör sin 3:e start i 1992-års "Oldtimer-SM" och vinner ! Intresserade åskådare är t.v. Gunnar Wivardsson och t.h. Sigurd Isacson.

RITNINGAR TILL BENSINMOTORMODELLER**"H. S. 100"**

Spannvild 162 cm., längd 121 cm., vingyta 39 dm². Två stora ritningar junte utförlig handbok med tysk text.

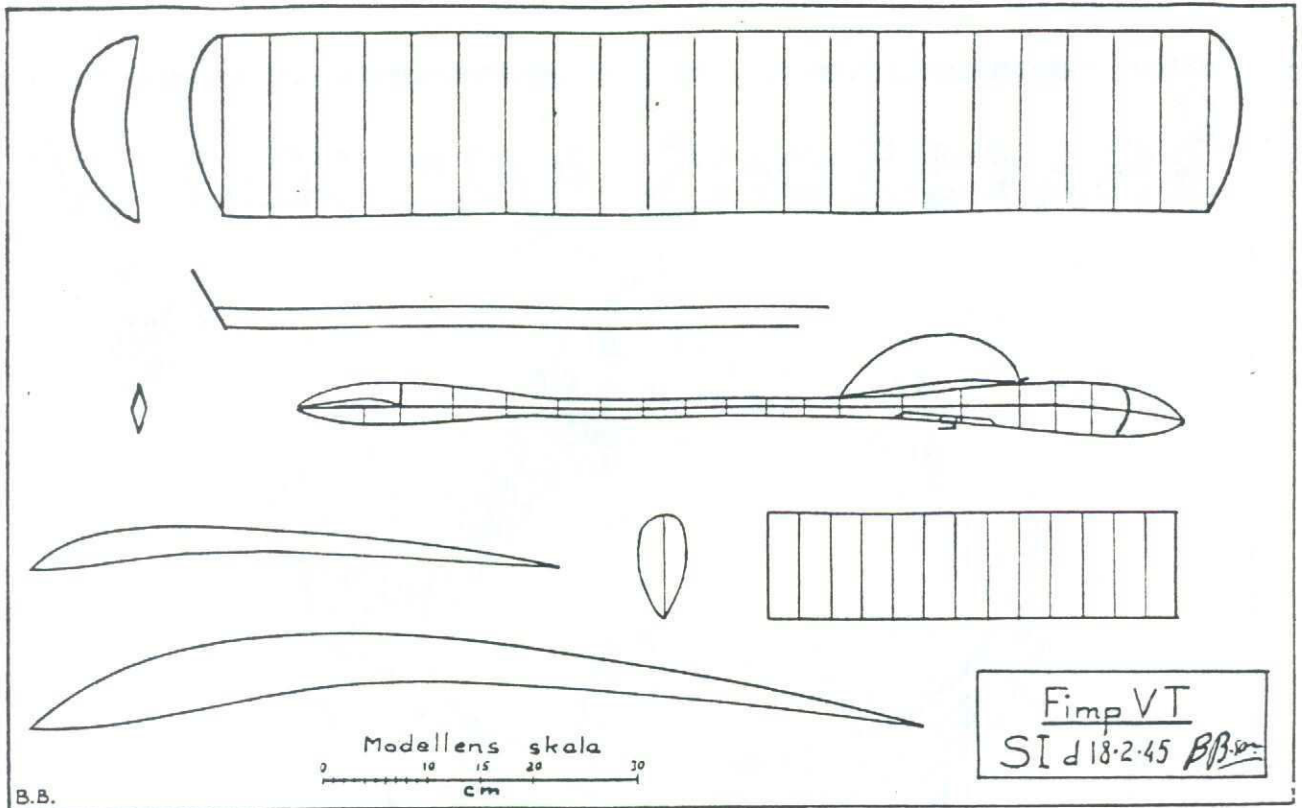
80 R..... pr st. 4:50

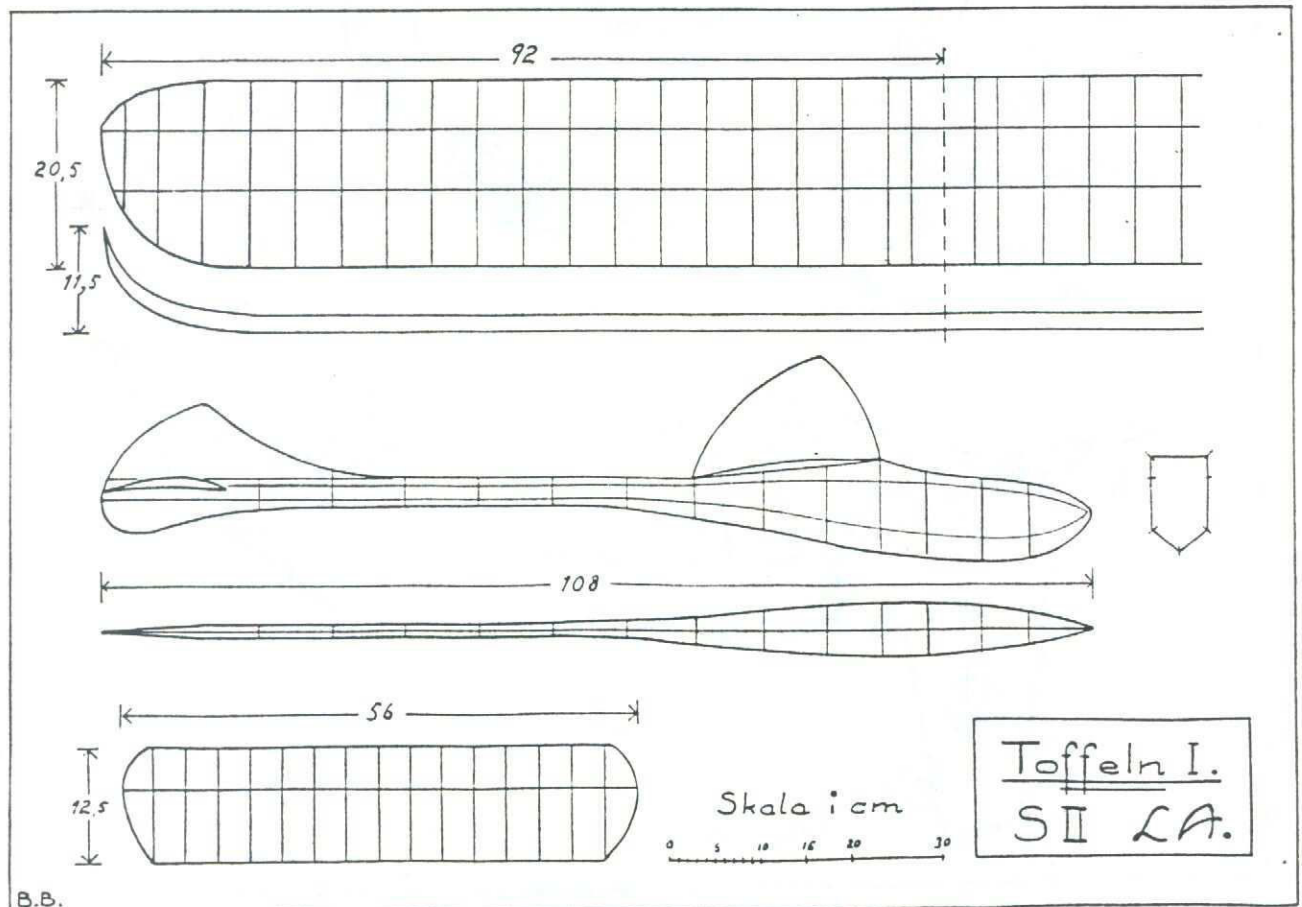
Ingvar Claesson deltog inte med denna "HS-100" i tävlingen. Originalen är en tysk konstruktion från 30-talet. Ingvar har förstärkt bl.a vingen för att bättre tåla påfrestningarna. Nu är den försedd med radiostyrning.

**Ett tips inför
"Den stora utmaningen"**

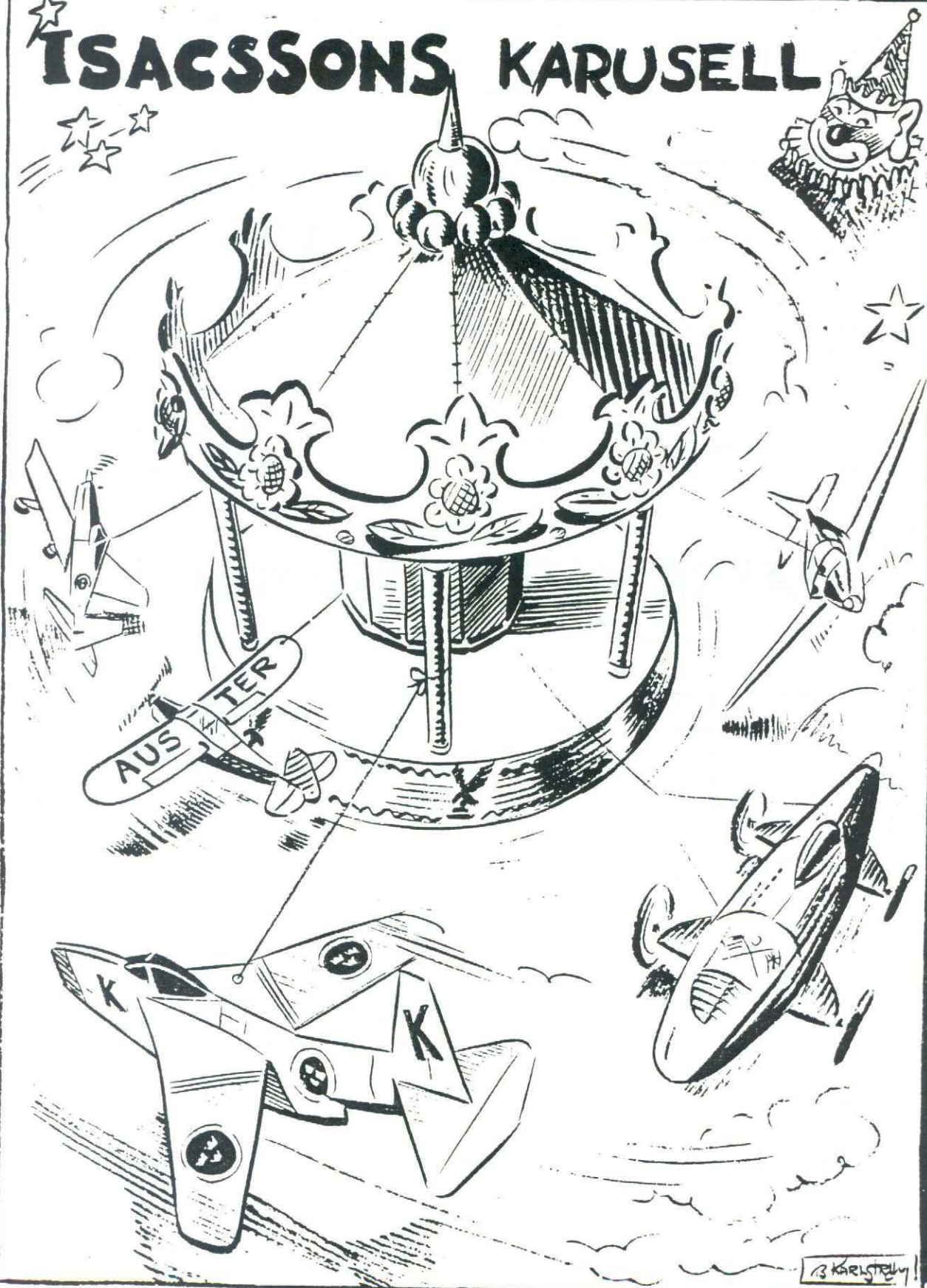
Vid "Vingarnas" träff i juni tävlas med dels "Tummeliten" och som nyvald modell "Fröjds" modellplan. Håll kontakt med Lasse Wentzel !

2 SÄKRA GÖTEBORGSMODELLER

ISACSSONS KARUSELL

Varför är AUSTER

Sveriges mest omtalade modellplan?

Sigurd Isacson svarar:

SIGURD ISACSONS RITNINGSTJÄNST:

Du kan välja bland 600 av Englands bästa ritningar!

Som ett led i vår strävan att göra modellflyget rikare och roligare står vi till tjänst med vilken engelsk ritning Du önskar — till lägsta pris trots valutarestriktioner.

TESTOR's lim och dope

— Amerikas bästa — representeras av ingenjör Sigurd Isacson. Över 50 olika typer i eleganta förpackningar. Försäljes i parti till återförsäljare och klubbar. Begär närmare upplysningar!

UTLÄNNINGAR!

Våra produkter kan nu köpas från alla länder mot internationella svarskuponger. Fås på postanstalter.

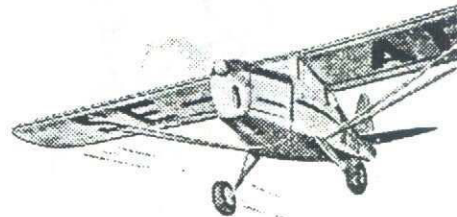
★

Läs vad svenska modell- och storflygare skriver om AUSTER!

Tom Jeppson, klubbledare och blivande civilingenjör: — Vi hann inte räkna varven i 40 km fart. Smällde i golvet så det sjöng men höll ändå... fantastisk! Bygg en AUSTER — ingen annons kan ge den rättvisa!

Sven Forsberg, känd mästerpilot, chef på »Ansgar»: — Det roligaste modellplan jag sett!

Orrefors MFK: — ... den största pionjärinsats i svensk modellflygindustri!

AUSTERN FLYGER RUNT POLEN MED SÄVÅL LÅG (8 km/t), SOM HÖG (25-40 km/t) FART -- OCH MED LAST (LIKA MYCKET SOM PLANETS VIKT!) SOM INLÄGGS GENOM KABINDÖRREN... FLYGER LIKA BRA INOMHUS!

OTROLIGT STARK, OCH LÄTTLAGAD OM OTUREN SKULLE VARA FRAMME, ÄR 'AUSTER' DET IDEALISKA FLYGPLANET FÖR UNGDOM I ALLA ÅLDRAR....!!

VINTERTID KAN MODELLEN UTRUSTAS MED SKIDSTÄLL, PRECIS SOM FÖREBILDEN OCH FORTFARANDE FLYGA MED SUVERÄN STIL ---- ÄVEN FRIA FLYGNINGAR KAN UTFÖRAS, SAMT AVANCERAD FLYGENG...!

KUPONG

Sänd in kupongen i öppet kuvert med 5-öres frimärke!

Sänd mot postförskott + porto:

.... st. AUSTER å 4:85 (spv. 440 mm, färdiga balsadelar, bästa eng. gummimotor, ritning, 8-sid. beskrivn., polstav etc.).

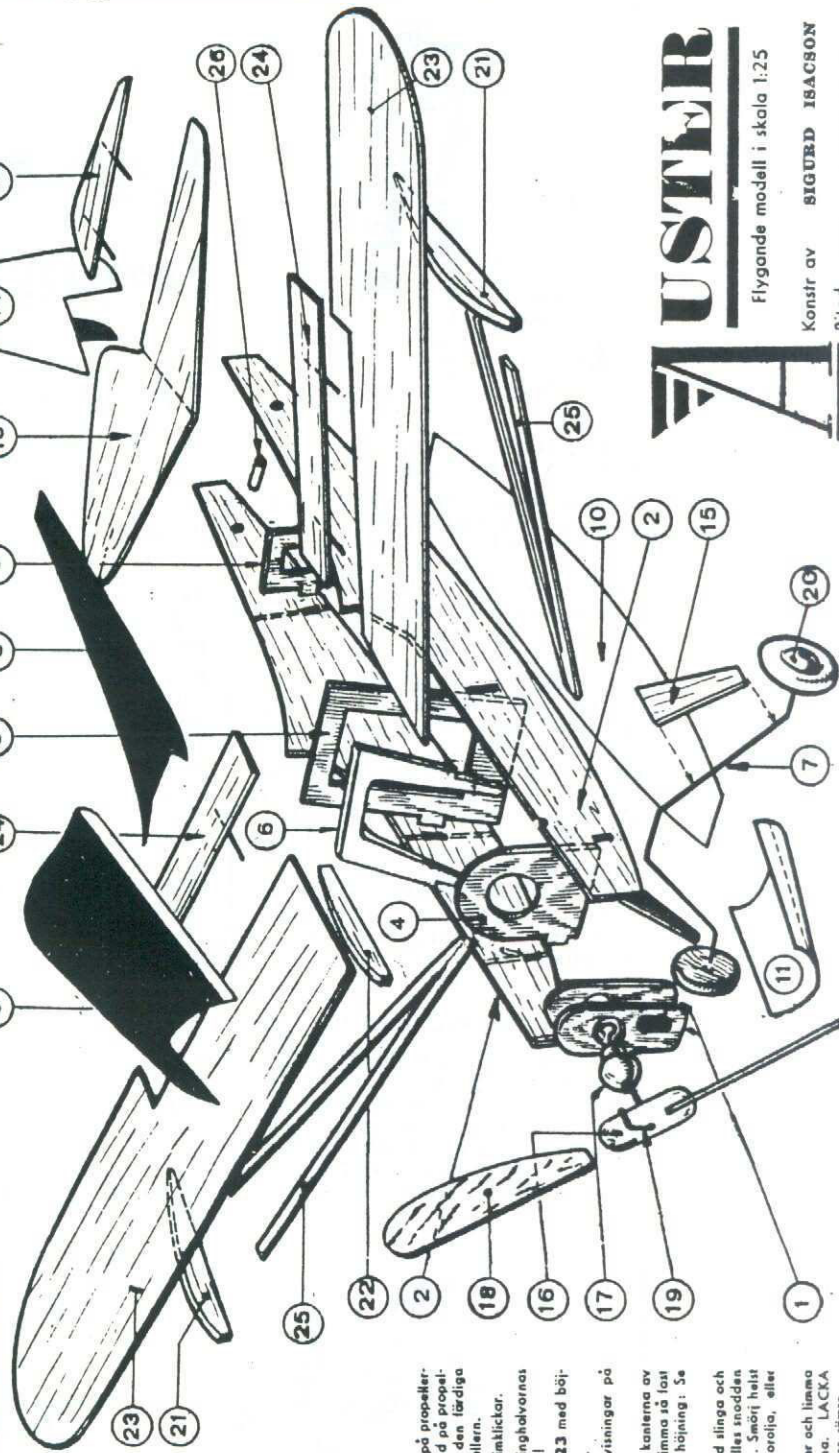
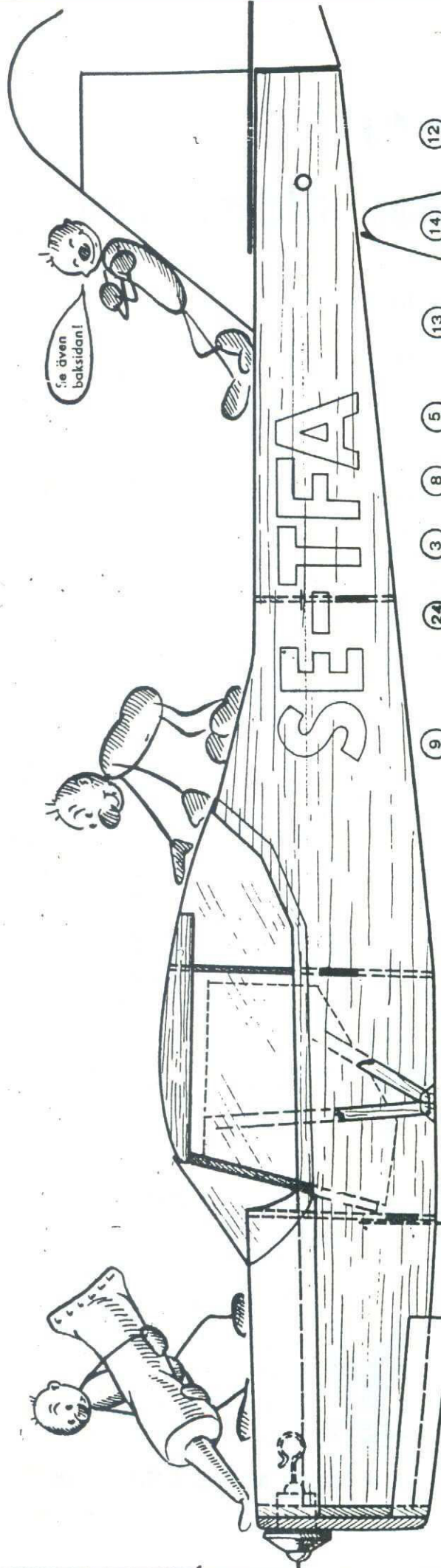
.... st. limtuber TESTOR — Amerikas bästa, 60 öre.

52-sidig katalog över 600 eng. ritn., böcker, fotos mot 60 öre i frimärken. Värdefull!

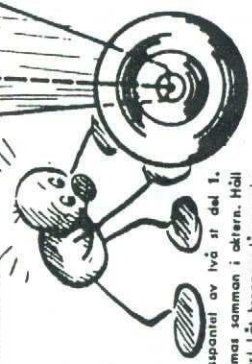
V. g. skriv namn och adress nederst!

SIGURD ISACSON

TJESVIKSVANGEN 43. UDINGO

BYGGINSTRUKTION

- A.** Limma samman nosspantet av två st del 1.
- B.** Kroppssidorna 2 limmas samman i altern. Håll ihop med knopplådor! Låt kroppens långa reka undersida stå på ett plant underlag. Limma fast nosspantet. Se till att kroppssidorna stå vinkelrätt.
- C.** Efter ordentlig torktid limma in spant 3, 4, 5 och 6. Börja med 3! Markering för spantens läge finns på kroppssidorna 2.
- D.** Limma fast landstället 7 på framsidan av spant 4. Använd mycket lim!
- E.** Kläd kroppens över- och undersidor med delarna 8, 9, 10, 11. Efter torkning klipp kanten rena och putsa lätt.
- F.** Limma instrumentbrädan på spant 4.
- G.** Limma kabinen av de delar som utskrivits enligt anvisningarna på baksidan.
- H.** Använd två tunna koppartrådar som gångjärn och montera trimroderna 12 till stabilisatorn 13. Limma trådigt!
- I.** Limma fast stabilisatorn 13 på kroppen. Se till att den kommer rätt framifrån och uppträffar sett!
- J.** Vik och limma ihop fasan 14. Pressas under böcker. Fäst den vinkelrätt mot stabilisator och kropp med lim.
- K.** Limma fast "landställsbyxorna" 15 från axeln och halvvägs uppåt. Mycket lim!
- L.** Limma propellerbladen 18 i urlog på propeller-navel 16. Efter ordentlig torktid tråd på propelleraxel 19. 2 st koppartrådar samt den laddiga propellern. Bøj axeln framåt propellern.
- M.** Tråd på hjulen 20 och lös med limklickar.
- N.** Limma spjåkarna 21 och 22 på vinghalvorna 23 undersidor. Använd laddnyor!
- O.** Fäst fäpsen 24 till vinghalvorna 23 med böjliga koppartrådar. Två st på varje.
- P.** Bygg vingstiftarna 25 enligt anvisningar på baksidan.
- Q.** Fäst vingarna 23 till de utskjutande kanten av kabinens tak med två limklickar. Limma så fast vingstiftarna 25. Vingspetsarnas höjning: Se baksidan.
- R.** Knytt ihop gummitornen till en rund slinga och lägg in den i kroppen. I altern hålls snodden av en rundstäv 26, som limmas lätt. Smörj helst fört med LUBRICANT, gummitornolja, eller med såpa.
- S.** Putsa modellen lätt med sandpapper och limma slutligen fast dekorationsdelarna. LACKA INTE — modellen blir lung — flyger sämre.

"Auster"

För många flygintresserade pojkar blev den svaret på en intensiv önskan att få ett modellplan som såg "riktigt ut" att flyga. Då kostade byggsatsen kr 4.85.

Arne Andersson i Nyköping släppt ut en ny byggsats av den lilla modellen, spv 440 mm. C.G.Ahremark har ritat en ny, överskådlig ritning. Bygganvisningen är densamma som för 45 år sedan! I övrigt innehåller satsen silkscreentryckta 1 mm balsaflik till kroppssidor, vingar, stabbe och fena. Av samma material tillverkas landställsinklädningen, propellerblad och skidor! Spant och spryglar är av lite tjockare balsa. Kroppens över- och undersidor är av färgad och tryckt tunn papp. Kabinen tillverkas av tunn acetatfilm, liksom de små förstärkningsbitar som håller fast vingens stöttor. Även acetatfilmen är förtryckt. Pianotråd till landställ och sporre samt en färdig propelleraxel medföljer, även nosplugg och bricka för propellerlagring. Färdiga hjul av trä och färdig plastpropeller finns också liksom en "gummimotor"- alltså en gummisnodd.

Verktyg och lim.

Inga specialverktyg behövs, en vass kniv eller skalpell. Några nålar, klädnypor och gummisnoddar och en inte alltför stor tång är vad man klarar sig med!

Lim typ balsalim t.ex. "Uhu Hart" för sammansättning av trädetaljer. Acetatfilmen fäster man bäst med s.k. snabblim - men inte det mest tunnflytande. Ex. "Hyloglue Rapid-kleber Röd" är lagom trögflytande.

Flyg både ute och inne!

"Auster" varken målas eller lackas, därför tål den inte flygning utomhus i fuktigt väder. Men vad gör det! Man kan ju flyga inne! Då gör man så att man fäster en pinne vid - ja, jag tog mors strykjärn minns jag! I toppen på pinnen sätter man en bricka av ihoplammad acetatfilm och balsa, sen tar man en sytråd och en knappnål, böj nålen och haka i den i vingspetsen - sen flyger vi! I byggbeskrivningen beskrivs hur man kan klocka modellen för hastighetsflygning. Givetvis har man en kompis som också byggt ett plan, så då kan man tävla i hastighetsflygning!

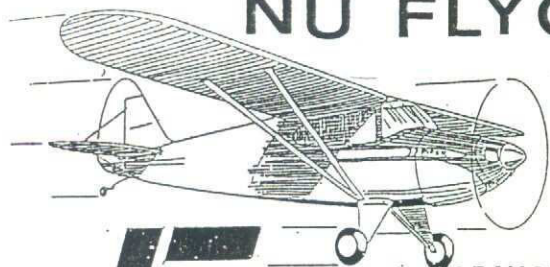
Genom att göra roder och flaps rörliga - fäst små koppartrådar eller bleck av tunn plåt i skarvarna mellan vinge och roder, så går de att ställa in. Därmed kan man få den lilla modellen att flyga med olika fart eller med last.

Givetvis kan man försöka flyga så länge som möjligt också, men det är ju inget nytt!

Vad kostar då det roliga idag? Ca 100:- är dagens pris, men för det får man mycken glädje!

SOL

NU FLYGER DOM IGEN

PIPER J5 SUPER CRUISER

Detta är oldtimer!

Skalå 1/25

AUSTER

OTpris 100:- st

Ritningsbanken,
Skalamodeller.

1947 Auster S.Isacson 44 cm, 1949 SAAB Safir S.Isacson

JETEX.

Demon	Draken
Jetex Måsen	Lansen
Jetex Star	SAAB 105
Lill-Draken	Viggen
Sabre	
Mig-15	

Gummimotor i lager.

1x3,2mm	3.50 per meter
1x4,7mm	4.00 " "
1x6,4mm	5.00 " "

Arne Andersson

Bagaregatan 36 M • S-611 31 Nyköping
Telefon 0155-28 68 52

ANDERS HÅKANSSON RAPPORTERAR FRÅN US NATIONALS

Då jag fick veta att US National Championship skulle gå i närheten av Boston, där min äldsta dotter bor började jag planera för ett deltagande. Jag tog kontakt med min gamle vän Stan Carlsson som bor i Boston och fick veta att Wakefield-klassen skulle flygas onsdagen den 25 juni, samt att Oldtimer skulle gå på söndagen den 28 juni.

USA mästerskapen håller på en hel vecka. Man flyger allt som tänkas kan från inomhus, linstyrt, radio alla klasser, helikopter och alla sorters fri-flygande modeller.

Det är 38 år sedan jag deltog förra gången. Nu anmälde jag mig i god tid och fick hem hela programmet som jag studerade.

Då jag kom fram till Boston kontaktade jag Stan C. och fick veta att flygbasen Westover Air Force Base ligger ca 12 svenska mil från Boston. Det är motorväg hela vägen dit.

Hemma hosa min dotter och måg firade vi en riktig svensk Midsommar lördagen den 20 juni med svensk sill och svensk vodka! Stan C. med fru tyckte att det var gott med sill och snaps!

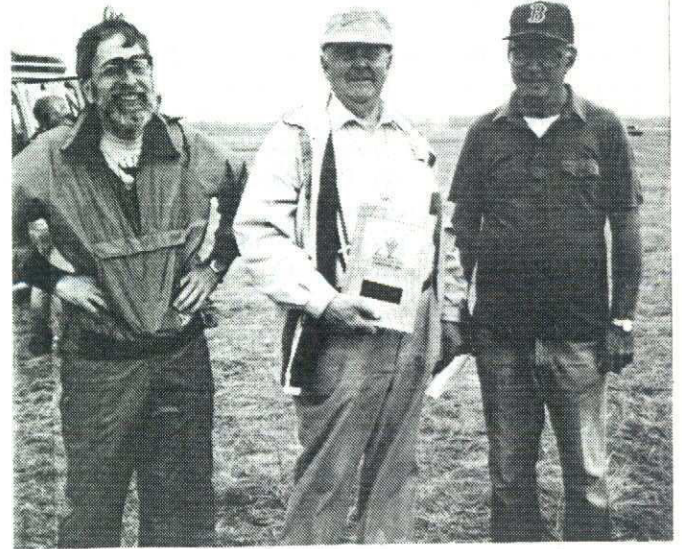
Vi planerade att jag skulle åka med honom till tävlingen på söndagen. Den dagen tävlade man handlunsar som sköts upp med ett gummiband. Då vi kom till flygbasen gick vi till informationen för att registrera oss. Jag fick betala \$ 50 i startavgift samt visa min FAI-licens.

Modellflygarna fick disponera hela flygbasen utom en bana i fältets utkant, där pågick skol-flygning med ett jättestort transportplan.

Jag hjälpte till att vara tidtagare. Tävlingen med katapultplan hade samlat ca 30 modeller, både juniorer och seniorer. Maxtiden var 120 sek. Många fina maxtider uppnåddes.

På onsdagen hämtade Stan C. mig kl 06.30. Vi skulle vara framme till kl 08.00. Tävlingen började kl 09.30. På väg till flygbasen började det att regna, först lätt för att sedan öka till rikligt! Det varade i 5 perioder! Jag väjde in 3 modeller samt en massa gummiband. Det var så gott som vindstilla. Jag inledde med en max. Modellen landade ca 10 m från startplatsen. Till nästa start bytte jag modell med fick bara 31 sek. Regnet bara öste ner. Jag hade dåligt med regnkläder med mig bara en kort regnrock, inga stövlar. Sorna var fulla med vatten. Byxorna hängde helt blöta. Tiderna blev mycket ojämna, fö modellerna var alldeles genomsura. Jag kunde inte ha mina modeller i bilen för den behövde Stan själv. Enda stället att förvara dem var under hans bil! I 5:e perioden var det så mycket vatten i vingarna på min modell att jag måste sticka hål på klädseln för att få ut vattnet! Det gick åt en hel rulle hushållspapper för att torka modellerna innan start.. I 6:e perioden slutade regnet och jag fick en ny maxflygning, så jag låg rätt bra till i prislistan efter sex flygningar och hoppades på en bra sista start. Modellen var tyvärr för våt och tung så den kom inte upp full höjd till bra luft. Jag fick min sämsta tid för dagen - 91 sek. Det blev totalt en 5:e plats i prislistan, en placering sämre än för 38 år sedan!

De som kom först i prislistan hade modeller klädda med mylar som inte släppte in vatten.

Walt Ghio(?), Anders och Stan Carlson.

Anders flyger Oldtimer i USA

Efter en veckas flygning på USA-mästerskapen avslutades tävlingarna söndagen den 28 juni med oldtimer-tävling.

Jag hade ju kontaktat Stan Carlson om vilka klasser som flögs. De har inte samma regler som vi. Av mina modeller passade "Laban" och "Rimfaxe" in. Det var rätt jobbigt med två lådor på flyget; en låda med moderna Wakefieldmodeller och en låda med oldtimers.

Tävlingen började kl 09.00 och varade till 16.00. Det var ingen periodindelning utan man fick starta när man ville. Söndagen var den hetaste dagen på länge. ca 35 grader C.

Jag lånade min dotters bil, så Siv och jag åkte själva till tävlingen. Många av de modellflygare jag träffat i veckan var där Stan C. åkte i sin pick-up. Han startade i minst 6 klasser! Jag vet att han vann en klass med segelmodeller, blev 2:a i en samt 3:a i en annan klass.

Jag tyckte mig ha mycket goda förutsättning för en bra tävling efter att ha studerat de övrigas flygningar. Så gjorde jag en trimstart med "Laban" och en med "Rimfaxe". Det var krut i dem precis som här hemma. Maxtiden var 2 min så den klarade jag med god marginal.

Sen började helvetet!

Vi gick ut för första start. Det var markstart. Siv var min medhjälpare som vanligt. Vi började med "Rimfaxe". Första motorn drog jag upp till 450 varv, men vid uppdragningen av den andra motorn sa det "Pang!" vid 203 varv! Ingen bit av gummibandet var längre än 10 cm. Jag lyckades veva tillbaka motor nr 1. Kroppen på modellen var illa åtgången men jag är van vid att laga, så efter en halvtimme hade jag den hel igen.

"Laban"- "Anders - "Rimfaxe"

Jag använde den gula FAI-snodden och började fundera om den inte tålde värmen. Då jag hade även svart FAI-snodd satte jag i den för nästa start. Ut igen för start. Efter 230 varv sa det "Pang!" igen på första motorn. Samma sak, bara smulor av snodden. Nu var det bakkroppen som fick stryk. det var till att laga den igen! Jag började fundera vad som höll på att hända. Var snodden för torr? Jag smorde upp snodden innan nästa startförsök. Ut igen för start! Siv började bli rädd, så jag fick hjälp av Stans son att hålla. Jag drog 420 varv på motor nr 1. Vid 270 varv på motor nr 2, så small det igen! Nu tog det så hårt att det inte var att tänka på någon lagning.

"PANG!" med "LABAN" !

Men jag hade ju "Laban" kvar, så jag räknade med att göra en kanonstart med. Men FAN var efter mig denna dag! Vid ca 300 varv sa det: "Pang!" igen. Hela bakkroppen blev mos, så att laga var ej att tänka på. Jag har då aldrig varit med om att snodden gått i så många bitar. Berodde det på värmen? Stan C. sprängde sin "Korda" och många andra hade samma problem. Det kändes rätt visset att behöva ge upp. Efter vad jag förstod hade förväntningarna varit rätt stora på att jag skulle göra en uppvisning. Allas blickar var riktade på mina modeller. De övrigas Wakefieldmodeller var inget vidare. Mest var det Kordas med dåligt krut i. Eftermiddagen gick jag runt och tittade på de andras flygningar. Vädret var mycket fint, soligt och nästan vindstill. radioflygarna höll uppvisning. De flög med mycket gamla modeller 4 - 5 st samtidigt inför en publik på ca 2000 personer. Bilar var parkerade i en lång sträcka på ca 1000 m i flera led. Så var det att flyga i USA. Jag har ännu ett minne för livet! Anders.

Från "Oldtimer" i USA.

WAKEFIELDTÄVLING I ITALIEN

Vid årets internationella Wakefieldtävling i Gorizia i Italien var engelsmännen framgångsrika.

Klasserna är 8 oz (1937-1950); 4 oz (1934-1936) och före 4 oz-regeln (1928-1933).

1937-1950.

1. D.Davitt,GB	537 sek
2. P.Michel,GB	535
3. J.R.Macay,USA	507

1934-1936.

1. D.Davitt,GB	540 sek
2. D.Hipperson,GB	531
3. L.Gialanella,Italien	501

1928-1933.

1. G.Beal,GB	524 sek
2. J.R.Mikkelson,USA	440
3. M.Felletti,Italien	226

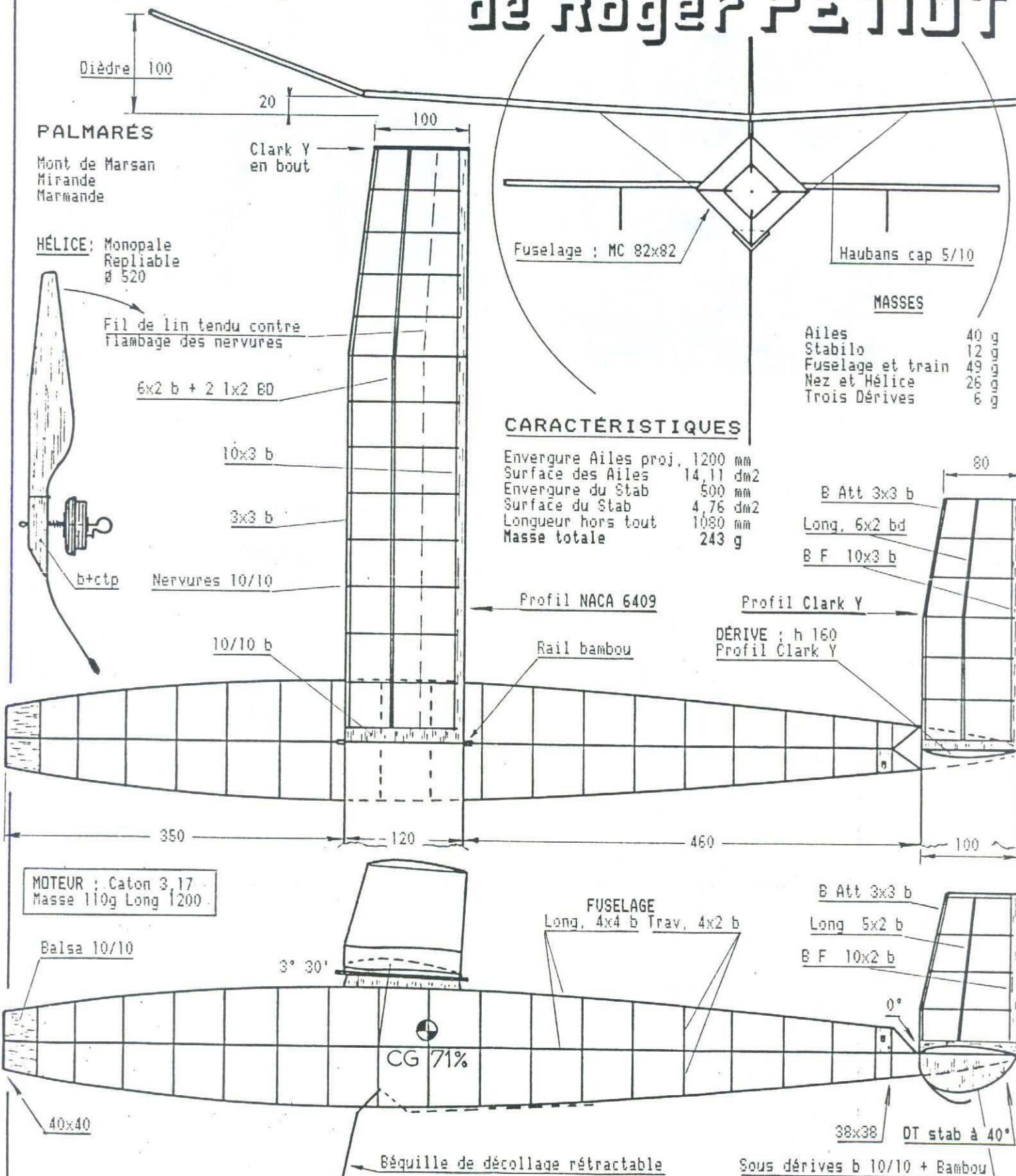
Man flög även segelmodeller och Twin-pusher, F-modeller och andra gummimodeller samt Jumbo-Scale = stora skalamodeller med gummi - motor.

1952-53

26.

MALAYE III WAKEFIELD ANCIEN de Roger PETIOT

ENTOILAGE: Papier japon blanc
Enduit 2 couches nitrocellulo
Peinture noire sur les dessous
des Ailes, Stabulo et Fuselage

RÉGLAGE
Droite-Droite

NOTA: Négatif en bouts d'ailes; -2° à Gauche, -1° à Droite

PLAN paru dans M.R.A. Janvier 1953

R. Jossien

1 2 échelle 3

4 dm

RÉTRO

ZAIC MODEL BUILDING PUBLICATIONS

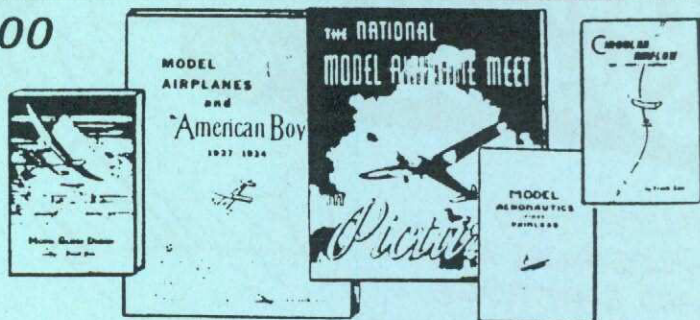
July 1992

HANNAN'S
RUNWAY
BOX 210
MAGALIA
CA 95954 USA

PHONE (916) 873-6421

More than 1,000
Model Plans!

We stock ALL of the Frank Zaic books. Regardless of your special interest, you should have some of these choice volumes, which are truly timeless...

MASTER INDEX to all of Frank Zaic Publications

The key to the treasures! Whether Zaic publications are new to you or if you are an "old Timer," this index will be a valuable guide to locating any of the more than 1,100 model plans and priceless ideas to save you from "reinventing the wheel". If you already own Zaic books, this index will enable you to use them efficiently. If you don't own any, it will help you decide which to purchase! **Only \$1.25**

YEARBOOKS

1934 A fine compendium including the 1934 Yearbook, 1933 Model Airplane Guide and Logbook, JASCO catalog reprints and many plans including indoor and outdoor models. Last, but far from least, is a mini-autobiography of Frank Zaic and the story of his Yearbooks. Highly recommended! Softcover, 5½" x 8-3/4". **\$10.75**

1935-36 A marvelous collection of model aircraft information. Featured are 35 plans (including indoor and outdoor rubber-powered designs, gliders, vintage "gas" models), plus articles about low-speed aerodynamics, balsa wood, propellers and rubber. Softcover, 5½" x 8½", 74 pages **\$5.25**

1937 86 model plans, many by famous designers, include gliders, indoor and outdoor rubber-powered types and "gas" jobs. Articles concern subjects such as: papier-mache models, thermals, airfoils, and feathering propellers. Softcover, 5½" x 8½", 160 pages **\$10.50**

1938 - A classic filled with "name" designers' work: Paul Plecan (cover drawing), Carl Goldberg, Elbert J. Weathers, Tom Laurie, Henry Stiglemeier, Frank Ehling, Pete Bowers, Emmanuel Fillion (France), Bill Krecek, Bob Copeland (England), Dick Korda, Jim Cahill, Chet Lanzo, Roy Marquardt, Jim Noonan, Wally Simmers, Alexander Lippisch (Germany), Walt Erbach, Frank Zaic himself, and many more. The cream of the crop and an incredible book. Softcover, 8½" x 5½", 192 pgs. **\$11.00**

1951-52 - 145 designs. Gliders, indoor and outdoor rubber-powered models, gas models, flying wings and rotary wing types, plus articles on circular airflow, R/C, ornithopters, model autogyros, airfoils and more. Softcover, 5½" x 8½", 208 pgs. **\$12.00**

1953 - 103 unique model plans, including designs for hand-launched and Nordic gliders, Wakefields, dozens of "gas models," R/C models and thought-provoking articles by "name" modelers. Softcover, 5½" x 8½", 128 pgs. **\$9.00**

1955-56 - 135 model plans in one book! Rubber-power (including Wakefield), power models (including FAI types) and articles dealing with gliders, airfoils, rubber testing, flying wings and much more. Softcover, 5-3/8" x 6-3/8", 192 pgs. **\$11.00**

1957-58 - Hand-launched, A-1 and A-2 gliders, indoor Wakefield and unlimited rubber-powered models, 1/4A, PAA-load, and FAI power-types, experimentals and R/C designs. 161 plans in all, plus many fascinating articles. Softcover, 8-3/8" x 5½", 224 pgs. **\$12.50**

1959-61 - A world-wide collection of 262 assorted model aircraft plans! Gliders, assorted rubber-powered models, Jetex designs, helicopters, gimmicks and much more including a fascinating article about human fatigue! Softcover, 5½" x 8½", 262 pgs. **\$14.00**

1964-65 - 219 model drawings of all types: gliders, indoor, Wakefield, Coupe d'Hiver, unlimited, ABC-power, FAI-power, helicopters, flying wings, autogyros, rotor-wings and more. Articles on propellers, airfoils, helicopters and Rogallo-wing models. Softcover, 8-3/8" x 5½", 224 pgs. **\$12.50**

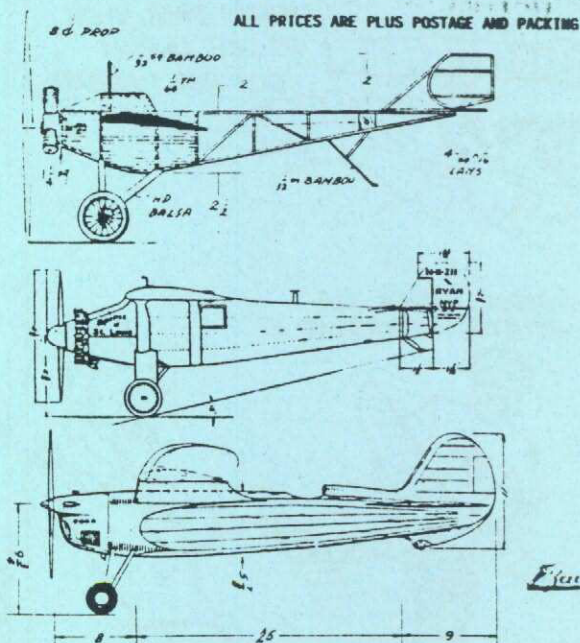
MODEL GLIDER DESIGN - Much more than the title suggests! Design ideas, construction and covering techniques, airfoil data, thermal theory, bird flight, plans for 40 gliders, 6 flying wings, an ornithopter plus some 3-views of full-size vintage sailplanes. Softcover, 5½" x 8½", 192 pgs. **\$11.00**

CIRCULAR AIRFLOW - Zaic's masterful study of the forces affecting any model in flight. The theories are presented clearly and backed by practical experiences. Hundreds of illustrations, diagrams and charts. Softcover, 5½" x 8½", 152 pgs. **\$10.50**

MODEL AIRPLANES AND THE AMERICAN BOY A selection of articles and model plans reprinted from American Boy Magazine from 1927 to 1934. Everything from R.O.G.s, twin-pushers, Wakefields and gliders to scale models and much more! Softcover, 8½" x 11", 160 pgs. **\$16.00**

THE 1939 NATIONAL MODEL AIRPLANE MEET A candid pictorial of this important pre-war contest which attracted such "name" modelers as Carl Goldberg, Walt Erbach, Ed Lidgard, Henry Struck, Dick Korda, the Good brothers, Jim Cahill, Earl Stahl, Chet Lanzo, Louis Garami, Wally Simmers, Irv Ohlsson and many more! Also presents 1938 contest results, 1939 Wakefield competition, plus 11 model 3-views. Softcover, 8½" x 10½", 40 pgs. **\$7.50**

MODEL AERONAUTICS MADE PAINLESS - 50 years of Raul J. Hoffman's experience boiled down to a single book. Easy-to-understand explanations of what it takes to make models fly properly. Countless sketches and diagrams concerning gliders, rubber-powered and "gas" models of all types. Softcover, 5½" x 8½", 106 pgs. **\$7.50**

BILDER FRÅN F-FLYGARNAS KAMP BLAND SMÄTTANDE O DIESELRÖKANDE MOTORER.

REGNET HAR ÖST NER HELA NATTEN MEN NÄR RINKABY DYKER UPP DÅ UPPHÖR OCKSÅ REGNET.

I EN NÄSTAN VINDSTILLA MORGON HASTAR SIG EN SKARA F-FLYGARE UT PÅ FÄLTET FÖR ATT GÖRA UPP OM MEDLJERNA.

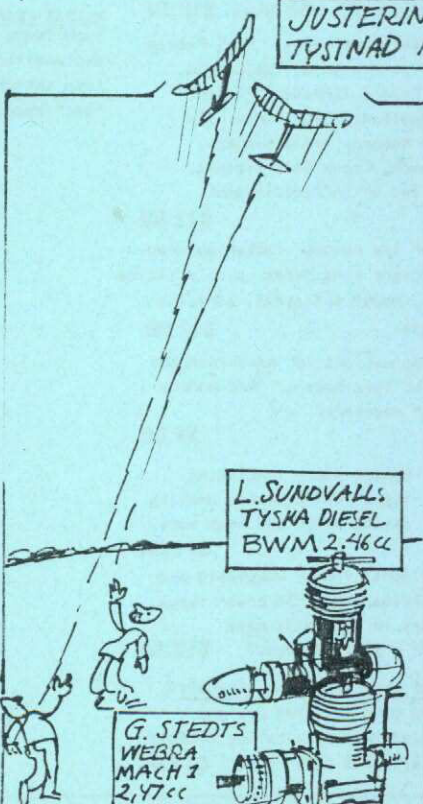

JUSTERING OCH TRIMNING UTFÖRS I TYSTNAD INFÖR DEN FÖRSTA STARTEN.

MEN SÅ BRÅKAR DET LOSS. LANDERVIKS YLANDE WEBBA DRAR JUMPER UPP I EN LOOPING OCH NER I MARKEN...

...MEDANS BAKKE SER BELÅTEN OCH TRIMMAD UT.

STEDT O SUNDVALL GÖR UPP OM GULD O SILVER MED SINA ZEEKAR. SÄLV FÅR JAG ETT BRONS MED SILVER STAR!

GUNNAR SLÅR O SUR MEN CIVV-BOYS MOTOR ÄR TRILSK.

HOPPAS ATT DEN FINA UPPSLUTNINGEN I F-KLASSEN HÅLLER I SIG.

HAPPY DIESELLING.